

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łowiczu za rok 2023**

Łowicz, marzec 2023 r.

Spis treści:

WSTĘP	3
R O Z D Z I A Ł I	4
<i>DZIAŁ ADMINISTRACYJNO - KADROWY</i>	4
<i>Zatrudnienie</i>	4
<i>Szkolenia, kursy, konferencje, warsztaty, spotkania i debaty</i>	6
ROZDZIAŁ II	9
<i>DZIAŁ KSIĘGOWOŚCI</i>	9
R O Z D Z I A Ł III.....	13
<i>DZIAŁ ŚWIADCZEŃ</i>	13
<i>Świadczenia rodzinne</i>	13
<i>Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych</i>	17
<i>Świadczenie „Łowicki bon żłobkowy”</i>	19
<i>Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym</i>	20
<i>Jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł dla obywateli Ukrainy</i>	20
<i>Świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy</i> 21	
<i>Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy</i>	22
<i>Dodatek węglowy</i>	23
<i>Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła</i>	23
<i>Dodatek elektryczny</i>	23
<i>Refundacja podatku Vat za dostarczone paliwa gazowe</i>	24
R O Z D Z I A Ł IV	24
<i>DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ</i>	24
<i>Świadczenia z pomocy społecznej</i>	24
<i>Praca socjalna i zadania pracowników socjalnych</i>	27
<i>Inne zadania wykonywane na rzecz osób i rodzin w 2023 r.:</i>	29
<i>Wsparcie psychologiczne</i>	30
<i>Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”</i>	32
<i>Program „Opieka wytchnieniowa”</i>	33

<i>Program „Opieka 75+”</i>	33
<i>Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze</i>	34
<i>Domy pomocy społecznej</i>	37
<i>Program „Korpus Wsparcia Seniorów”</i>	38
<i>Plebiscyt "Święta z dobrą energią"</i>	41
<i>Środowiskowy Dom Samopomocy</i>	42
<i>Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego</i>	43
<i>Mieszkania Chronione</i>	43
<i>Asystent rodziny</i>	43
<i>Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie</i>	46
R O Z D Z I A Ł V	49
<i>KLUB SENIORA „RADOŚĆ”</i>	49
R O Z D Z I A Ł VI	51
<i>NOCLEGOWNIA</i>	51
R O Z D Z I A Ł VII	52
<i>INNE ZADANIA REALIZOWANIE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY</i> <i>SPOŁECZNEJ</i>	52
<i>Program „Czyste powietrze”</i>	52
<i>Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego</i> <i>Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) w Podprogramie 2021</i>	52
ROZDZIAŁ VIII	53
<i>POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ</i>	53

WSTĘP

Celem niniejszego sprawozdania jest przedstawienie zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu w roku 2023.

Obowiązek sporządzania sprawozdania wynika z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901), zgodnie z którym kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu jest jednostką organizacyjną Miasta Łowicza powołaną Uchwałą Nr X/58/90 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 30 stycznia 1990 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu. Ośrodek działa w oparciu o Statut nadany Uchwałą Nr XXXII/217/2016 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 24 listopada 2016 r., zmieniony Uchwałą Nr LXXXII/572/2023 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 26 października 2023 r., który określa w szczególności podstawy prawne i przedmiot działania jednostki.

Główną działalnością Ośrodka jest organizowanie, koordynowanie i wykonywanie zadań w ramach zadań własnych gminy i zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu realizuje swoje zadania statutowe za pomocą działów, komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym wprowadzonym Zarządzeniem Nr 238/2022 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 10.06.2022 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu. Do zadań realizowanych przez poszczególne samodzielne stanowiska, działy i komórki organizacyjne należy w szczególności:

- 1) Dyrektor:
zarządzanie jednostką jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Burmistrza.
- 2) Dział Administracyjno – Kadrowy:
 - a) obsługa kadrowa, płacowa. administracyjna i socjalna,
 - b) zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy, obsługi prawnej, informatycznej oraz ochrony danych osobowych,
 - c) realizacja zamówień publicznych.
- 3) Dział Księgowości:
 - a) prowadzenie rachunkowości i gospodarki finansowej,
 - b) nadzór nad realizacją budżetu,
 - c) obsługa kasowa.
- 4) Dział Świadczeń
realizacja świadczeń z zakresu:
 - a) świadczeń rodzinnych,
 - b) świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - c) wspierania kobiet w ciąży i rodzin,
 - d) pomocy materialnej dla uczniów,
 - e) pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
 - f) dodatków osłonowych.
- 5) Dział Pomocy Środowiskowej
realizacja zadań z zakresu:
 - a) pomocy społecznej,
 - b) wspierania rodziny i pieczy zastępczej,

- c) przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- d) świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- e) profilaktyki i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- 6) Noclegownia:
zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych.
- 7) Klub Seniora:
zapobieganie osamotnieniu osób starszych poprzez pełną integrację ze środowiskiem i prowadzenie działań kulturalno – oświatowych.

Ośrodek realizuje również zadania wynikające z rozeznaczonych potrzeb społecznych i rozwija nowe formy pomocy i samopomocy.

R O Z D Z I A Ł I

DZIAŁ ADMINISTRACYJNO - KADROWY

Zatrudnienie

Na dzień 31 grudnia 2023 r. MOPS zatrudniał na umowę o pracę 45 osób na 43,50 etatu oraz 30 osób, niebędących pracownikami Ośrodka, na umowę zlecenie.

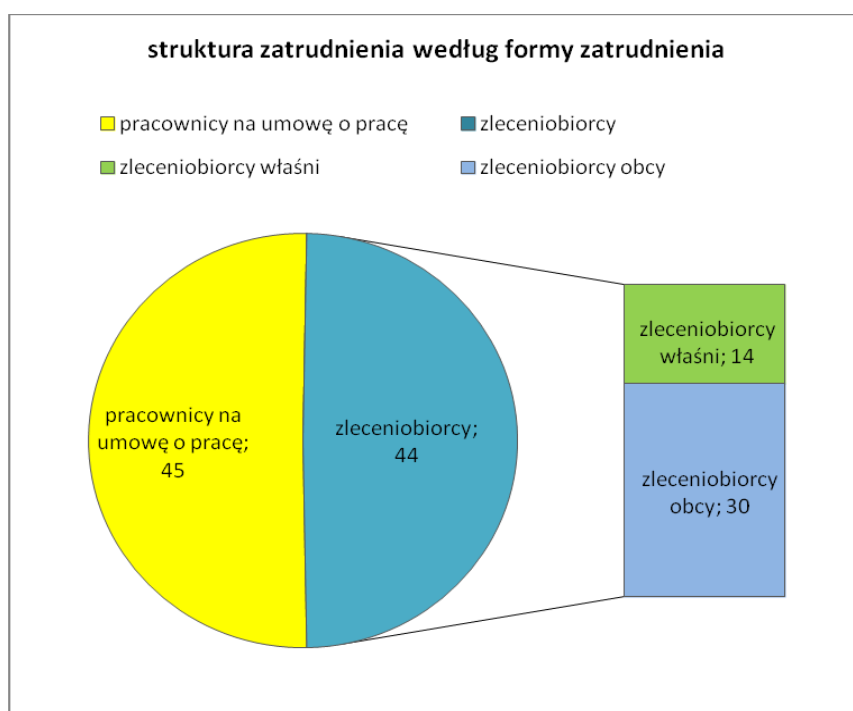
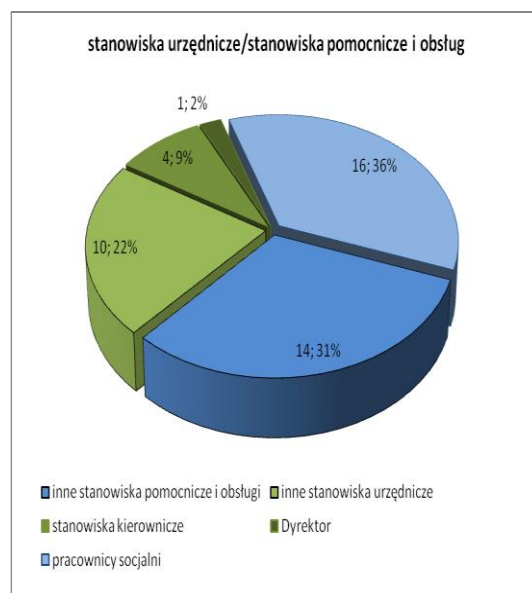
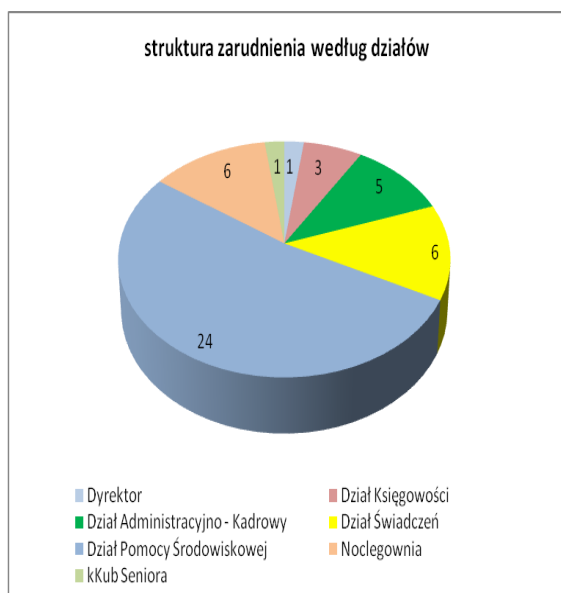
W 2023 r. zawarto łącznie 49 umów zlecenie:

- 1) 40 umów w związku z kontynuacją realizacji programów: „Opieka wychowawcza” i „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w tym z 14 pracownikami Ośrodka,
- 2) 4 – umowy po zakończeniu stażu z Powiatowego Urzędu Pracy przez obywatelki Ukrainy, które przybyły do Łowicza w związku z działaniami wojennymi w tym kraju,
- 3) 1 umowa na sprzątnięcie pomieszczeń biurowych w MOPS,
- 4) 1 umowa z pracownikiem Ośrodka na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- 5) 1 umowa na świadczenie pomocy prawnej,
- 6) 1 umowa z Inspektorem Ochrony Danych Osobowych,
- 7) 1 umowa z Inspektorem BHP.

Tabela nr 1: Struktura organizacyjna MOPS

Dział	Stanowisko	Liczba osób zatrudnionych w 2023 r.
Dyrektor	Dyrektor	1
Dział Administracyjny – Kadrowy	Kierownik	1
	Starszy inspektor	1
	Informatyk	1
	Sprzątaczką	1
	Kierowca	1
Dział Księgowości	Główny księgowy	1
	Starszy inspektor	1
	Kasjer	1
Dział Świadczeń	Kierownik	1
	Starszy inspektor	2
	Inspektor	2
	Referent	1

Dział Pomocy Środowiskowej	Kierownik	1
	Starszy pracownik socjalny	15
	Asystent rodziny	2
	Opiekunki środowiskowe	2
	Starszy inspektor	1
	Psycholog	1
	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	1
Noclegownia	Opiekun	5
	Pracownik socjalny	1
Klub Seniora	Opiekun	1

Faktyczna ilość podpisanych umów zlecenie była większa niż zleceniobiorców, ponieważ część zleceniobiorców realizowała zadania w ramach dwóch programów tj. Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej oraz Opieka Wytchnieniowa.

Szkolenia, kursy, konferencje, warsztaty, spotkania i debaty

Pracownicy MOPS stale podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach, kursach, konferencjach, warsztatach, spotkaniach i debatach.

- W 2023 r. wszyscy pracownicy uczestniczyli w obowiązkowym okresowym szkoleniu BHP oraz szkoleniu z zakresu ochrony danych osobowych „Podstawowe zasady cyberbezpieczeństwa w jednostkach samorządu terytorialnego”.
- W związku z nowelizacją kodeksu pracy Kierownik Działu Kadr, dzięki posiadaniu programowi LEX - System Informacji Prawnej firmy Wolters Kluwer, uczestniczył w bezpłatnych zdalnych szkoleniach:
 - 1) „Nowe zasady pracy zdalnej”;
 - 2) „Informacja o warunkach zatrudnienia po zmianach w 2023 r.”;
 - 3) „Nowelizacja kodeksu pracy – zmiany w umowach o pracę”;
 - 4) „Wynagrodzenia pracowników samorządowych po zmianie przepisów”.
- Jeden z asystentów rodziny ukończył „Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - poziom podstawowy” zorganizowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
- W dniu 10 lutego 2023 r. ponad stu przedstawicieli samorządów z województwa łódzkiego wzięło udział w konferencji Łódzkiego Stowarzyszenia Samorządowego „PomagaMY” w Dobieszkwie koło Łodzi. Debatowano o tym jak skutecznie pomagać na wypadek powodzi, wichury, pożaru czy suszy. W spotkaniu udział wzięła Dyrektorka MOPS.

- Dwóch pracowników uczestniczyło w Forum Energii Społecznej zorganizowanym w dniu 02.06.2023 r. Tematem spotkania była współpraca organizacji pozarządowych z samorządami, regulacje prawne, sposoby finansowania działalności, usługi społeczne, fundusze europejskie i możliwości ich wykorzystania na działania w regionie łódzkim, przedsiębiorstwa społeczne i centra usług społecznych.

- Od 12.06.2023 r. do 31.07.2023 r. dwóch pracowników socjalnych brało udział w specjalistycznym szkoleniu z zakresu opracowania i realizacji indywidualnych planów usług społecznych.

- Czterech pracowników 14.06.2023 r. uczestniczyło w Konferencji „Współczesne zagrożenia i przemoc wobec osób starszych” zorganizowanej przez RCPS w Łodzi we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi.
- W dniu 26.06.2023 r. w Łodzi odbyła się Konferencja na temat „Zmiany i wyzwania w obszarze redukcji szkód w Polsce i w województwie łódzkim, w której udział wzięło 4 pracowników socjalnych.

- W czerwcu pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny brali udział w szkoleniu „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” zorganizowanym przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi.
- 6 lipca 2023 r. odbyło się posiedzenie Regionalnej Komisji Egzaminacyjnej ds. stopni specjalizacji zawodowej pracowników socjalnych, podczas którego oficjalnie wręczono powołania nowym członkom Komisji na lata 2023-2028.

W skład komisji weszły Anna Bajdzienko - Kierownik Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Piotrkowie Trybunalskim, Marzena Berner-Stefaniak - kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ksawerowie, Urszula Markowicz - Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu, Małgorzata Potoczna - pracownik naukowy Uniwersytetu Łódzkiego, Katedra Socjologii Stosowanej i Pracy Socjalnej, Katarzyna Szymczyk - Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie

- W dniu 18 września 2023 r. w Instytucie Europejskim w Łodzi odbyła Konferencję "Seniorzy w województwie łódzkim" zorganizowana przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi dla jednostek samorządu terytorialnego, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, instytucji, podmiotów, organizacji pozarządowych, zrzeszonych grup realizujących działania na rzecz osób starszych, w której udział wzięła Dyrektor MOPS.

- 3 października 2023 r. odbyło się spotkanie na zakończenie realizacji 5-letniego projektu „Kooperacje 3D - model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. MOPS od 2019 r. do czerwca 2021 r. brał udział w Projekcie będąc Liderem kooperacji, za co w 2021 r. otrzymał wyróżnienie.

- 27.10.2023 r. odbyło się szkolenie pt. „Funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno - pomocowych po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Dokumentacja, wykładnia i stosowanie prawa przez członków ZI i grup D-P”, zorganizowane w Łowiczu przez Centrum Usług Szkoleniowo – Doradczych, w którym wzięło udział 15 pracowników socjalnych, Kierownik Działu Pomocy Środowiskowej i Dyrektor Ośrodka.

- W dniu 06.11.2023 r. w Łodzi odbyła się, zorganizowana przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, Konferencja „Pracownik socjalny w województwie łódzkim”. W wydarzeniu wzięło udział 150 osób. Na Konferencji dyskutowano m.in. o innowacjach w praktyce pracy socjalnej. Przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej tj. MOPS w Łowiczu, GOPS w Bielawach, MOPS w Tuszynie, MOPS w Rawie Mazowieckiej oraz DPS w Łodzi zostali poproszeni o podzielenie się swoimi doświadczeniami dotyczącymi innowacji w praktyce pracy socjalnej. MOPS w Łowiczu specjalnie na Konferencję przygotował prezentację pod nazwą „Innowacje w pracy socjalnej na podstawie działań projektowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu”.

Kontrole merytoryczno - finansowe:

1. W 2023 r., podobnie jak w poprzednich latach, dokonywane były kontrole stanu technicznego budynku Noclegowni, przestrzegania przepisów przeciwpożarowych i stanu sanitarno porządkowego w Noclegowni.
2. W dniach 2,13,20 i 21 czerwca 2023 r. odbywała się kontrola Państwowej Inspekcji Pracy, której przedmiotem były:
 - a) kontrola legalności zatrudniania, innej pracy zarobkowej oraz wykonywania pracy przez cudzoziemców.
Na dzień przeprowadzania kontroli MOPS zatrudnił 3 obywatelki Ukrainy na umowę zlecenie po odbyciu stażu, na który zostały skierowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu. Inspektor Pracy zwrócił uwagę na konieczność powiadomienia urzędu pracy w terminie 14 dni o powierzeniu pracy cudzoziemcowi, co wynika ze zmian wprowadzonych do Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa);
 - b) zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych;
 - c) przestrzeganie wybranych przepisów o wynagrodzeniach;
 - d) wybrane zagadnienia bhp.
3. W okresie od 15 maja do 14 lipca 2023 r. przeprowadzana była kontrola przez Łódzki Urząd Wojewódzki, której przedmiotem była realizacja w 2022 r. programu „Posiłek w szkole i w domu” moduł 1 i 2. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Działalność Ośrodka została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami. Nie wydano zaleceń.
4. We wrześniu, w związku z falą zakażeń w Polsce bakterią Legionella Pneumophila, wykonano kontrolę badania wody ciepłej w Noclegowni na obecność tej bakterii. Badania nie wykazały obecności Legionelli.

ROZDZIAŁ II

DZIAŁ KSIĘGOWOŚCI

Tabela nr 2: Analiza budżetu

Wykonanie budżetu MOPS za rok 2023												
Rozdział	Nazwa zadania	Plan 2023	Wykonanie 2023 środki rządowe	Wykonanie 2023 środki własne	Razem 2023	Wykonanie 2022 środki rządowe	Wykonanie 2022 środki własne	Razem 2022	Realizacja planu % 2023	stosunek 2023/2022	Udział środków własnych Gminy	Udział środków rządowych
1	2	3	4	5	6	4	5	6	10	11	12	13
85195	Ochrona zdrowia - pozostała działalność §2010	752,00	752,00	0,00	752,00	1 219,00	0,00	1 219,00	100,00%	0,62		100,00%
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	60 120,00	0,00	59 622,61	59 622,61	0,00	49 506,00	49 506,00	99,17%	1,20	100,00%	
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	53 038,00	51 720,91	0,00	51 720,91	52 884,64	0,00	52 884,64	97,52%	0,98		100,00%
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	401 666,00	381 577,67	0,00	381 577,67	419 660,86	0,00	419 660,86	95,00%	0,91		100,00%
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	2 484 854,00	0,00	2 273 799,93	2 273 799,93	0,00	1 710 628,24	1 710 628,24	91,51%	1,33	100,00%	
85216	Zasiłki stałe	616 848,00	610 255,13	0,00	610 255,13	631 139,51	0,00	631 139,51	98,93%	0,97		100,00%

85219	Ośrodki pomocy społecznej- (§2010) opiekun prawny	16 377,00	16 370,84	0,00	16 370,84	9 778,00	0,00	9 778,00	99,96%	1,67		100,00%
85219	Ośrodki pomocy społecznej- (§2030)	623 280,00	623 280,00	0,00	623 280,00	603 675,00	0,00	603 675,00	100,00%	1,03	84,00%	16,00%
85219	Ośrodki pomocy społecznej	3 231 901,00	0,00	3 222 058,51	3 222 058,51	0,00	3 001 307,20	3 001 307,20	99,70%	1,07		
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	13 400,00	0,00	11 333,91	11 333,91	0,00	6 450,00	6 450,00	84,58%	1,76	100,00%	
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (§2010)	4 140,00	3 419,96	0,00	3 419,96	3 959,00	0,00	3 959,00	82,61%	0,86		
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze " 75+ "	264 888,00	62 696,40	0,00	62 696,40	26 806,00	0,00	26 806,00	23,67%	2,34		
85228	Usługi opiekuńcze	210 612,00	0,00	180 301,20	180 301,20	0,00	81 612,00	81 612,00	85,61%	2,21	100,00%	
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	361 895,00	350 957,00	0,00	350 957,00	277 155,00	0,00	277 155,00	96,98%	1,27	20,00%	80,00%
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	89 266,00	0,00	87 739,27	87 739,27	0,00	69 289,30	69 289,30	98,29%	1,27		
85295	Korpus Wsparcia Seniora	23 200,00	0,00	23 200,00	23 200,00	0,00	0,00	0,00	100,00%	1,00		

85295	Nagroda Święta z dobrą energią	6 000,00	0,00	6 000,00	6 000,00	0,00	0,00	0,00	100,00%	1,00		
85295	Dodatek węglowy	55 080,00	54 542,00	0,00	54 542,00	1 748 601,78	0,00	1 748 601,78	99,02%	0,03		100,00%
85395	Dodatek elektryczny	41 310,00	41 310,00	0,00	41 310,00	0,00	0,00	0,00	100,00%	1,00		
85395	Pozostała działalność - Klub Seniora "Radość"	42 900,00	0,00	42 691,26	42 691,26	0,00	41 897,61	41 897,61	99,51%	1,02	100,00%	
85395	Vat Gaz	10 023,79	9 285,70	0,00	9 285,70	7 959 057,16	0,00	-	92,64%	-		100,00%
85395	Inne źródła ciepła	11 220,00	11 220,00	0,00	11 220,00	592 544,76	0,00	-	100,00%	-		100,00%
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym §2030	180 000,00	108 059,00	0,00	108 059,00	119 546,00	0,00	119 546,00	60,03%	0,90	20,00%	80,00%
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	62 500,00	0,00	27 100,00	27 100,00	0,00	29 998,00	29 998,00	43,36%	0,90		
85502	Koszty obsługi świadczenia 500+	2 000,00	2 000,00	0,00	2 000,00	11 181 464,38	0,00	11 181 464,38	100,00%	0,00		100,00%
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	7 997 097,00	7 979 974,26	0,00	7 979 974,26	7 832 601,94	0,00	7 832 601,94	99,79%	1,02		100,00%

85502	świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	183 300,00	0,00	183 172,78	183 172,78	0,00	157 842,90	157 842,90	99,93%	1,16	100,00%	
85504	Wspieranie rodziny - Asystent rodziny	164 348,00	0,00	163 356,49	163 356,49	6 000,00	0,00	6 000,00	99,40%	27,23		100,00%
85504	Wspieranie rodziny	18 551,83	15 051,95	0,00	15 051,95	0,00	164 350,00	164 350,00	81,13%	0,09	100,00%	
85508	Rodziny zastępcze	525 500,00	0,00	462 798,27	462 798,27	0,00	345 573,11	345 573,11	88,07%	1,34	100,00%	
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	170 573,00	169 378,42	0,00	169 378,42	133 266,18	0,00	133 266,18	99,30%	1,27		100,00%
	SUMA	17 926 640,62	10 491 851,24	6 743 174,23	17 235 025,47	31 599 363,21	5 658 459,36	28 706 211,65	96,14%	0,60		

Tabela nr 3: Źródła finansowe zewnętrzne

Finansowanie ze źródeł zewnętrznych MOPS za 2023 rok					
Nazwa zadania	Rozdział	Źródło finansowania	Plan 2023	Wykonanie 2023	Realizacja planu
1	2	3	4	5	6
Opieka wytchnieniowa	85326	SFWON	411 672,00	282 064,58	68,52%
Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	85326	SFWON	918 948,60	685 533,93	74,60%
Korpus Wsparcia Seniorów	85295	Fundusz Przeciwdziałania COVID 19	92 799,00	92 799,00	100,00%
SUMA			1 423 419,60	1 060 397,51	74,50%

ROZDZIAŁ III

DZIAŁ ŚWIADCZEŃ

Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych, określony w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ma charakter sformalizowany, oparty na konstrukcji udokumentowanych uprawnień rodziców o przyznanie świadczeń pieniężnych. Został on skierowany do rodzin, w których dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 674 zł netto, a w przypadku rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne – 764 zł.

Tabela Nr 4: Rodzaj i wysokość świadczeń rodzinnych wypłacanych w 2023 r.

Lp.	Świadczenie	Wysokość świadczenia
1.	Zasiłek rodzinny	- 95 zł na dziecko w wieku do 5 lat - 124 zł na dziecko w wieku 5-18 lat - 135 zł na dziecko w wieku 18-24 lata
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	
2.1	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	- 400 zł miesięcznie
2.2.	Urodzenia dziecka	- 1.000 zł jednorazowo na dziecko
2.3	Samotnego wychowywania dziecka	- 193 zł miesięcznie, nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci - w przypadku dziecka niepełnosprawnego kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160 zł na wszystkie dzieci
2.4.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	- 90 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat - 110 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 lat
2.5.	Rozpoczęcia roku szkolnego	-100 zł jednorazowo na każde uczące się w szkole dziecko
2.6	Dojazdu do szkoły	- 69 zł w okresie od IX do VI następnego roku
2.7.	Zamieszkania w miejscowości w której znajduje się szkoła	- 113 zł w okresie od IX do VI następnego roku
2.8.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	- 95 zł miesięcznie na trzecie i każde kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego
3.	Świadczenia opiekuńcze	
3.1.	Zasiłek pielęgnacyjny	- 215,84 zł miesięcznie

3.2.	Świadczenie pielęgnacyjne	- 2.458 zł miesięcznie
3.3	Specjalny zasiłek opiekuńczy	- 620 zł miesięcznie
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	- 1.000 zł jednorazowo
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, "becikowe łowickie" (art.22a ustawy)	- 1.000 zł jednorazowo
6.	Jednorazowe świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu , które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	- 4.000 zł jednorazowo
7.	Świadczenie rodzicielskie	- 1000 zł przez 52 tygodnie
8.	Łowicki bon złobkowy	- 300 zł miesięcznie

Tabela Nr 5: Wydatki na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

L.p.	Wyszczególnienie	Wydatki 2023 (zł)	Wydatki 2022 (zł)	Liczba świadczeń 2023	Liczba świadczeń 2022	Wydatki 23/22
1.	zasiłki rodzinne	731 919,08	902 539,00	6 217	7 696	0,81
2.	dotatki do zasiłków rodzinnych	373 742,16	455 518,00	2 855	3 324	0,82
2.1	urodzenia dziecka	14 947,00	30 000,00	15	30	0,50
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	50 302,00	75 490,00	127	195	0,67
2.3	samotnego wychowywania dziecka	79 298,16	88 143,00	392	431	0,90
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	74 190,00	81 900,00	692	764	0,91
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	37 282,00	45 086,00	375	453	0,83
2.6	podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	6 428,00	10 069,00	82	137	0,64
2.6.1	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości w której znajduje się szkoła	2 034,00	1 582,00	18	14	1,29

2.6.2	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	4 394,00	8 487,00	30	123	0,52
2.7	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	111 295,00	124 830,00	1172	1 314	0,89
3.	zasiłki pielęgnacyjne	1 221 007,24	1 206 396,06	5671	5 589	1,01
4	świadczenie pielęgnacyjne	3 477 471,00	2 856 359,00	1421	1 356	1,22
5.	specjalny zasiłek opiekuńczy	11 780,00	30 380,00	19	49	0,39
6.	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	79 000,00	96 000,00	79	96	0,82
7.	zasiłki rodzinne wraz z dodatkami wypłacane na podst. art.5 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych	46 232,86	64 421,87	948	1 224	0,72
8.	razem świadczenia rodzinne (od w.1 do w.7)	5 941 152,34	5 611 613,93	17 210	19 334	1,06
9.	Zasiłek dla opiekuna	0,00	0,00	0	0	0
10.	Świadczenie rodzicielskie	309 721,93	432 414,50	350	476	0,72
11.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	8 000,00	16 000,00	2	4	0,50
12.	Składki na ubezpieczenie społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna	624 061,74	521 136,62	942	910	1,20
13.	świadczenia z funduszu alimentacyjnego	865 609,55	1 023 263,89	2 005	2360	0,85
14.	Koszty obsługi św. rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna, świadczenia rodzicielskiego, ustawy „Za Życiem”	231 428,7	228 173,00	-	-	-
15.	razem wydatki w rozdziale 85502 (od w. 8 do w. 14)	7 979 974,26	7 832 601,94	20 509	23 084	1,02

W 2023 r. znacznie zmniejszyła się liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2023 r. zasiłki rodzinne otrzymało 765 dzieci, a w 2022 r. 1026 dzieci, w przypadku funduszu alimentacyjnego liczba osób uprawnionych w 2023 r. wyniosła 197, a w 2022 r. - 223.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu wypłaca na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 26 października 2006 r. Nr LXIII/385/2006 jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, o której mowa w art. 22a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W 2023 r. wypłacono 144 zapomogi, jest to znaczny spadek w porównaniu do 2022 r. kiedy wypłacono 164 zapomogi.

W 2023 r. wydano 156 ubrań dla dzieci „Duma Łowicza”.

Zgodnie z art. 15h ust. 1 Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wydane na czas określony na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, którego ważność:

- 1) upłynęła w terminie do 90 dni przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, pod warunkiem złożenia w tym terminie kolejnego wniosku o wydanie orzeczenia, zachowuje ważność do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności;
- 2) upływa w terminie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowuje ważność do upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Do 30 czerwca 2023 r. przedłużono łącznie 21 decyzji na świadczenia uzależnione od niepełnosprawności tj. zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

Z dniem 1 lipca 2023 r. odwołano na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2.

Zgodnie z art. 23 ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw, orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, których okres ważności:

- 1) upłynęły do dnia 31.12.2020 r. – zachowują ważność do 31.12.2023 r.,
- 2) upłynęły w okresie 1.01.2021 r. – 31.12.2021 r. – zachowują ważność do 31.03.2024,
- 3) upłynęły w okresie 1.01.2022 r. – 4.08.2023 r. – zachowują ważność do 30.09.2024 r.

Przedłużono 26 decyzji na świadczenia uzależnione od niepełnosprawności tj. zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

Obsługa interesantów, korzystających ze świadczeń rodzinnych jest procesem dynamicznym, uzależnionym od zmiennych okoliczności życiowych wnioskodawców. Utrata pracy, zmiana miejsca zamieszkania czy urodzenie dziecka są okolicznościami powodującymi zmiany liczby świadczeniobiorców. Dodatkowo wszystkie zmiany sytuacji życiowej osób już uprawnionych, w stosunku do których wydano decyzje administracyjne, wywołują konieczność dokonania czynności zmierzających w kierunku zmiany decyzji, np. uzyskanie dochodu, rozwód, separacja, zawarcie związku małżeńskiego, śmierć małżonka, jak również zaprzestanie kontynuacji nauki przez dzieci w wieku powyżej 18 roku życia. Sytuacje te zgłaszane przez świadczeniobiorców skutkują weryfikacją decyzji w kierunku przyznania dodatkowych świadczeń, wstrzymania wypłaty zasiłków wcześniej przyznanych lub ustaleniem świadczeń nienależnie pobranych.

Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia może otrzymywać osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia przysługują do ukończenia przez osobę uprawnioną 25 lat jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej, a w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, przy jednoczesnym spełnieniu kryterium dochodowego. Od okresu świadczeniowego rozpoczynającego się od 1 października 2023 r. świadczenia przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1209,00 zł, wcześniej obowiązywało kryterium dochodowe 900,00 zł na osobę w rodzinie. W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, przy ustalaniu prawa do świadczeń z FA stosowany jest tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę.”

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują do wysokości zasądzonych alimentów, nie więcej jednak niż 500 zł miesięcznie na dziecko.

Tabela Nr 6: Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku 2023

1.	Liczba wniosków dot. świadczenia z funduszu alimentacyjnego	184
2.	Liczba wydanych decyzji w sprawach dot. FA	179
2.1	- w tym przyznanie świadczenia	139
3.	Liczba rodzin, w których pobierane było świadczenie z FA	134
4.	Liczba osób uprawnionych, którym przysługiwało świadczenie	177
5.	Wydatki	865 609,55 zł
6.	Koszty obsługi	25 968,00 zł
7.	Wydatki z kosztami obsługi	891 577,55 zł

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organ właściwy wierzyciela i dłużnika zobowiązany jest do prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych. W przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego organ właściwy wierzyciela występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Osoba uprawniona w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, gdy nie pobiera świadczeń z funduszu alimentacyjnego, może również sama złożyć wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika. Działania te obejmują przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego i odebranie oświadczenia majątkowego od dłużnika, poinformowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika, wzajemną wymianę informacji mających wpływ na skuteczność egzekucji między organami właściwymi dłużnika, wierzyciela i komornikiem. W przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego, odmowy zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy oraz odmowy podjęcia pracy, organ właściwy dłużnika:

- 1) wydaje decyzję o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- 2) składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art.209 Kodeksu Karnego,
- 3) kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Na dzień 31.12.2023 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łowiczu zarejestrowanych

było 403 dłużników, którzy mieli zadłużenia z tytułu wypłacanych przez MOPS świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz obowiązującej wcześniej do dnia 30.09.2008 r. zaliczki alimentacyjnej. Na terenie miasta Łowicza zamieszkiwało 238 dłużników alimentacyjnych. Dłużnicy, którzy mają zadłużenie bez bieżących wypłat z funduszu alimentacyjnego nie są wzywani na wywiad alimentacyjny, ale nadal są podejmowane działania w celu egzekwowania należności.

Tabela Nr 7: Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2023

Lp.	Rodzaj działania	Liczba
1.	Otrzymane od organu właściwego wierzyciela wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego	33
2.	Wezwania w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego	94
3.	Przeprowadzone wywiady alimentacyjne oraz odebrane oświadczenia majątkowe	32
4.	Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, w szczególności pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	46
5.	Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	7
6.	Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy	10
7.	Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	15
8.	Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	11
9.	Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	4
10.	Złożenie wniosku do Prokuratury o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 ustawy - Kodeks Karny	9
11.	Skierowanie do starosty wniosku:	
	- o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego - o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	3 1
12.	Informacja do organu właściwego wierzyciela o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego	33
13.	Wysłanie informacji do dłużnika o przyznaniu świadczeń i obowiązku ich zwrotu oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa	139
14.	Przekazanie informacji gospodarczej do 4 biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	Aktualizacja co miesiąc
15.	Złożenie zawiadomienia na Policję o możliwości popełnienia przestępstwa w związku z art. 29 § 1,2 i 3 ustawy – Kodeks Karny	65

Wszystkie działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych mają na celu poprawę skuteczności egzekucji.

Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami

w drodze egzekucji sądowej. Nakłada to na organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego obowiązek przyłączenia się do postępowania egzekucyjnego lub wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikom alimentacyjnym. MOPS w Łowiczu w 2023 r. skierował do organów prowadzących postępowanie egzekucyjne (komornik sądowy albo syndyk wyznaczony w postępowaniu upadłościowym dłużnika) 139 wniosków o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego. Do każdego wniosku musi być załączona ostateczna decyzja przyznająca świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informacja o rozpoczęciu realizacji decyzji i terminach wypłat świadczeń. Kwoty wpłacone przez dłużników rozliczane są zgodnie z kolejnością określoną w art. 1026 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, czyli w pierwszej kolejności spłacane są odsetki (dochód budżetu państwa), następnie należność główna dzielona w proporcji - 40% gmina wierzyciela, 60% budżet państwa.

Tabela Nr 8: Informacje na temat należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych na dzień 31.12.2023 r. w tym:	15 276 923,25 zł
	należności z tytułu wypłaty FA	14 014 727,94 zł
	należności z tytułu wypłaty ZA	1 262 195,31 zł
2.	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych w roku 2023 z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych, z tego	296 759,78 zł
2.1.	- przekazane na dochody budżetu państwa, w tym:	256 229,21 zł
2.1.1.	- odsetki ustawowe za opóźnienie	195 366,07 zł
2.2.	- przekazane na dochody własne gminy	40 530,57 zł

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych w 2023 r. stanowią 34,28 % wypłaconych w tym roku świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Jest to porównywalne w stosunku do roku 2022.

Świadczenie „Łowicki bon żłobkowy”

Świadczenie „Łowicki bon żłobkowy”, uchwalony w dniu 28 listopada 2019 r. Uchwałą nr XVIII/152/2019 Rady Miejskiej w Łowiczu w sprawie wprowadzenia świadczenia pieniężnego „Łowicki bon żłobkowy” dla rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Miasto Łowicz, ma na celu częściowe pokrycie opłaty za pobyt dziecka w żłobku. Uchwałą nr XXII/192/2020 z dnia 29 kwietnia 2020 r. zostały zmienione warunki przyznania świadczenia.

Bon przyznawany jest w kwocie 300 zł miesięcznie na każde dziecko w wieku od 1 roku do 3 lat korzystające z usług niepublicznego żłobka. Warunkiem przyznania bonu jest zamieszkiwanie obojga rodziców na terenie miasta Łowicza, pozostawanie w zatrudnieniu lub świadczenie innej pracy zarobkowej oraz nieprzebywanie na urlopie wychowawczym. Bon przysługuje także, jeżeli jeden lub oboje rodzice kontynuują naukę w systemie dziennym, pobierają świadczenie pielęgnacyjne, przebywają w areszcie śledczym lub zakładzie karnym, uczestniczą w programach mających na celu aktywizację osób bezrobotnych i stażach oraz mają orzeczoną niepełnosprawność w stopniu znacznym.

W 2023 r. ze świadczenia „Łowicki bon żłobkowy” skorzystało 68 rodzin na 69 dzieci, co stanowi kwotę 115.894,00 zł.

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Od 1 września 2010 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu przyznaje i wypłaca świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym, czyli stypendium szkolne i zasiłki szkolne.

Wnioski o przyznanie stypendium szkolnego składa się w terminie od 1 do 15 września. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być wyższa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Od 1 stycznia 2022 r. kwota ta wynosi 600,00 zł w przypadku osoby w rodzinie. Miesięczna wysokość dochodu ustalana jest na zasadach określonych w art. 8 prawo do świadczeń pieniężnych ust. 3-13 ustawy o pomocy społecznej. Stypendium szkolne nie może być niższe miesięcznie niż 80%, a wyższe niż 200 % kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych tj. 124,00 zł.

Tabela Nr 9:

Obowiązująca wysokość stypendium szkolnego w zależności od dochodu na osobę w rodzinie

Dochód na osobę w rodzinie w 2023 r.	Kwota stypendium (miesięcznie)
od 0 zł do 299,99 zł	do 248,00 zł
od 300,00 zł do 389,99 zł	do 223,20 zł
od 390,00 zł do 479,99 zł	do 173,60 zł
od 480,00 zł do 600,00 zł	124,00 zł

W 2023 r. stypendia wypłacono 109 uczniom na łączną kwotę 129 659,00 zł. (z tego środki rządowe 103 659,00 zł oraz środki samorządowe w wysokości 26 000,00 zł), a także 11 zasiłków szkolnych na kwotę 5500,00 zł (z tego środki rządowe 4400,00 zł oraz środki samorządowe w wysokości 1100,00 zł). Ogółem na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym przeznaczono w 2023 r. 135 159,00 zł (w tym 108 059,00 zł ze środków rządowych i 27 100,00 zł ze środków samorządowych). Wydatki na tę formę wsparcia zmniejszyły się w porównaniu do 2022 r., kiedy to wydano 149 544,00 zł (w tym 119 546,00 zł ze środków rządowych i 29 998,00 zł ze środków samorządowych).

W 2023 r. wypłacono także 3 stypendia dla obywateli Ukrainy w kwocie 2976,00 zł (w tym Fundusz Pomocy dla Ukrainy 2976,00 zł)

Jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł dla obywateli Ukrainy

Wsparcie finansowe przybyłych do Polski ukraińskich uchodźców reguluje Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Jednym z elementów pomocy jest świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł określane też potocznie jako pomoc “na dzień dobry”. Oznacza to, że kwota 300 zł na osobę jest wsparciem w początkowym okresie pobytu obywateli Ukrainy w Polsce z przeznaczeniem na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Otrzymanie świadczenia 300 zł jest uzależnione od spełnienia kilku warunków. Przede wszystkim niezbędne jest legalne przebywanie na terenie Polski i wpisanie do rejestru PESEL.

Organem właściwym w sprawach jednorazowego świadczenia pieniężnego jest wójt, burmistrz, prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce pobytu tej osoby.

W Łowiczu obsługę świadczenia realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Wniosek składa osoba uprawniona, jej przedstawiciel ustawowy, opiekun tymczasowy albo osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem.

W 2023 roku wpłynęło 228 wniosków o wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego. Dla porównania w 2022 roku wpłynęły 783 wnioski.

Wypłacono świadczenia na kwotę 68.400,00 zł.

Świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy

Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r., poz. 103 tj.) regulującą kwestię udzielania pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach, m.in., gdy:

- 1) posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Świadczenie przysługuje za osobę niepełnosprawną, za osobę sprawującą nad nią opiekę i za każde małoletnie dziecko tych osób),
- 2) posiada dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności (Świadczenie przysługuje za osobę niepełnosprawną, za osobę sprawującą nad nią opiekę i za każde małoletnie dziecko tych osób),
- 3) ukończył 60 rok życia (kobiety) albo 65 rok życia (mężczyźni),
- 4) jest kobietą w ciąży lub osobą wychowującą dziecko do 12 miesiąca życia, (Świadczenie przysługuje za kobietę w ciąży i za każde jej małoletnie dziecko lub za opiekuna wychowującego dziecko do 12 miesiąca życia i za wszystkie jego małoletnie dzieci),
- 5) samotnie sprawuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej opiekę nad trojgiem i więcej dzieci (Świadczenie przysługuje za opiekuna i za każde małoletnie dziecko),
- 6) jest małoletnim obywatelem Ukrainy, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nim, oraz małoletni obywatel Ukrainy, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przed przybyciem był umieszczony w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy (Świadczenie przysługuje za małoletniego, za opiekuna tymczasowego ustanowionego dla małoletniego oraz za wszystkie małoletnie dzieci opiekuna tymczasowego).

Maksymalną wysokość świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy ustala się w kwocie 40 zł za osobę dziennie.

Tabela nr 10: Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy – stan na dzień 31.12.23 r.

Liczba złożonych wniosków narastająco od początku obowiązywania ustawy	Liczba obywateli Ukrainy ujętych w złożonych wnioskach - narastająco od początku obowiązywania ustawy	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Liczba obywateli Ukrainy objętych pozytywnie rozpatrzonymi wnioskami - narastająco od początku obowiązywania ustawy
1104	1265	1065	1234

W roku 2023 złożonych zostało 541 wniosków (pozytywnie zostało rozpatrzonych 522 wniosków), przez 49 podmiotów, w tym osoby fizyczne, którzy zapewniali zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, następującej liczbie osób:

	Do 10 osób	Powyżej 10 osób	Powyżej 30 osób	Powyżej 50 osób
Liczba podmiotów, w tym osoby fizyczne	46	1	1	1

Łączna kwota wypłacona wnioskodawcom – od początku obowiązywania ustawy (stan na dzień 31.12.2023 r.)
5 081 320,00 zł (wypłacone w 2023 roku – 1 571 480,00)

Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy

Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu przyznaje i wypłaca świadczenia rodzinne.

Warunki przyznawania świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy są takie same jak dla obywateli Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W 2023 r. wypłacono obywatelom Ukrainy świadczenia rodzinne dla 104 dzieci na łączną kwotę 150.138,24 zł.

Tabela 11: Świadczenie rodzinne dla obywateli Ukrainy

Zasilek rodzinny	Dodatki do zasiłku rodzinnego	Zasilek pielęgnacyjny	Świadczenie rodzicielskie
87.754,24	23.974,76	7.770,24	30.639,00

Dodatek węglowy

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1692 z późn. zm.) wprowadziła możliwość uzyskania dodatku węglowego jako jednorazowego świadczenia w wysokości 3000,00 zł. Dodatek węglowy to świadczenie, które przysługiwało gospodarstwu domowemu, które spełniło jednocześnie następujące warunki:

- 1) głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego wnioskodawcy był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe,
- 2) wskazane przez wnioskodawcę źródło ogrzewania zasilane było węglem kamiennym, brykietem lub peletem zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego,
- 3) wskazane przez wnioskodawcę źródło ogrzewania było wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, co do zasady wpisanie bądź zgłoszenie głównego źródła ogrzewania do CEEB uprawniające do przyznania dodatku węglowego powinno być zrealizowane do 11 sierpnia 2022 r. Wskazany termin nie dotyczył nowych źródeł ogrzewania, tj. wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do CEEB (o których mowa w art. 27g ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków).

Do Ośrodka wpłynęło 3388 wniosków o wypłatę dodatku węglowego. Wnioski o wypłatę dodatku węglowego można było składać do 30 listopada 2022 r.

W 2023 r. wypłacono 18 dodatków węglowych na łączną kwotę 54.000,00 zł, w 2022 r. wypłacono 2603 dodatki na łączną kwotę 7 809 000,00 zł.

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła przysługiwał gospodarstwom domowym, które do ogrzewania używają pelletu drzewnego i innych rodzajów biomasy (3000 zł), drewna kawałkowego (1000 zł) oraz gazu skroplonego LPG (500 zł) lub oleju opałowego (2000 zł). Przyjmowanie wniosków zostało zakończone 30 listopada 2022 roku.

W przypadku posiadania informacji wskazujących, że osoba, która nie złożyła wniosku o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych, spełnia warunki jego przyznania, dodatek można przyznać bez konieczności składania wniosku po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego. Skorzystano z tej możliwości w przypadku 4 gospodarstw domowych, dzięki czemu więcej rodzin zostało objętych wsparciem.

Z dodatku w 2022 r. skorzystało 331 gospodarstw domowych, co stanowiło kwotę 582 500,00 zł.

W 2023 r. wypłacono 6 dodatków dla gospodarstw domowych na kwotę 11.000,00 zł.

Dodatek elektryczny

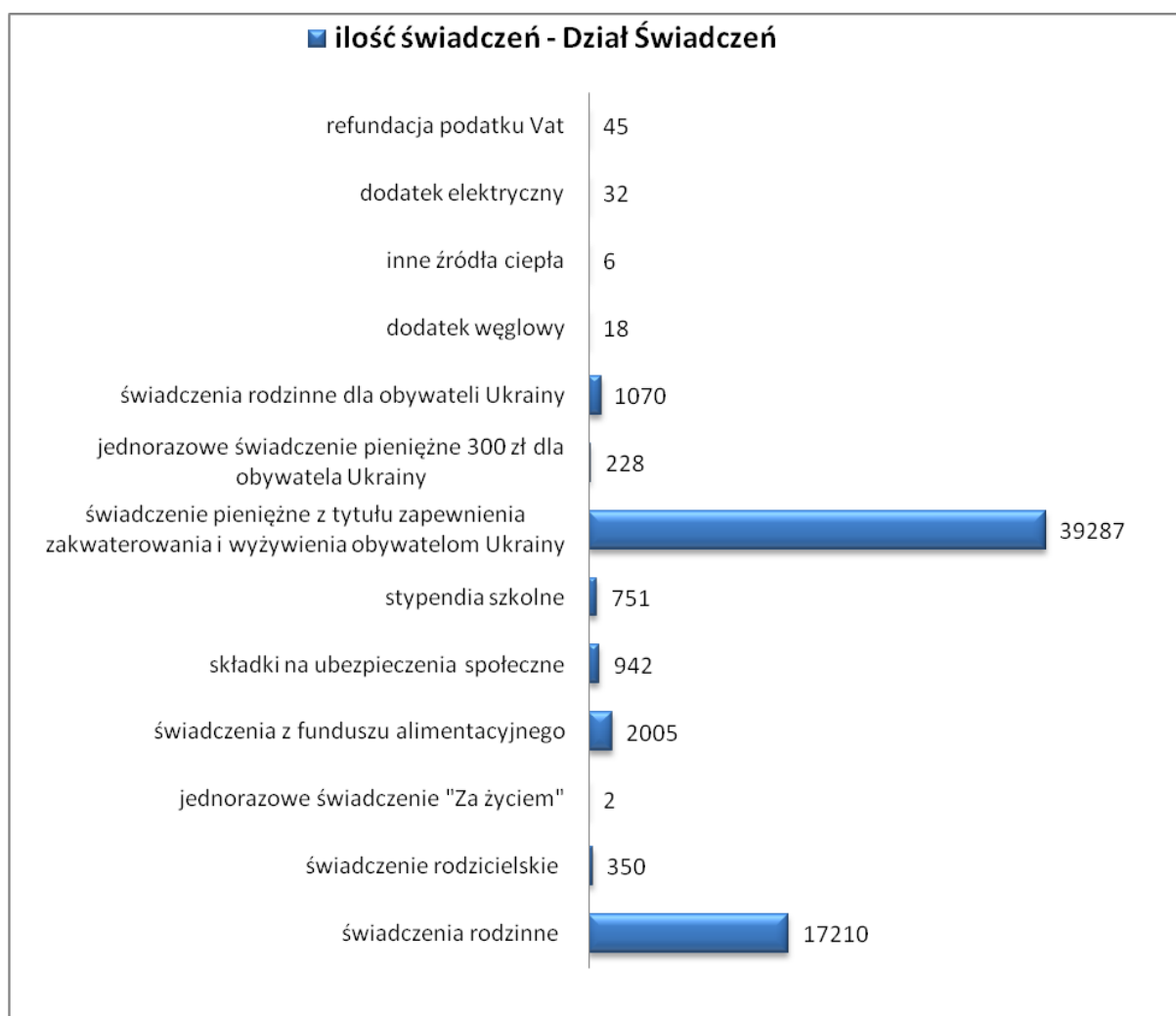
Od 1 grudnia 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu rozpoczął realizację dodatku elektrycznego. Jest to świadczenie przysługujące gospodarstwom domowym, których główne źródło ogrzewania jest zasilanie energią elektryczną.

W 2023 r. z dodatku elektrycznego skorzystały 32 rodziny, na kwotę 40.500,00 zł.

Refundacja podatku Vat za dostarczone paliwa gazowe

Od 1 stycznia 2023 r. gospodarstwa domowe używające gazu do celów grzewczych mogą ubiegać się o zwrot podatku Vat za gaz. Warunkiem uzyskania refundacji jest spełnienie kryterium dochodowego, do 31.07.2023r. był brany pod uwagę dochód za 2021 rok, od 1.08.2023r. dochód za 2022 r. Kryterium dochodowe dla gospodarstwa jednoosobowego wynosi 2.100,00 zł miesięcznie, dla gospodarstwa wieloosobowego wynosi 1.500,00 zł miesięcznie na osobę w rodzinie.

W 2023 r. wypłacono 45 refundacji podatku Vat na kwotę 9.113,61 zł.

ROZDZIAŁ IV

DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ

Świadczenia z pomocy społecznej

Podstawową przesłanką udzielenia osobom i rodzinom wsparcia, w ramach pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa, której nie można przezwyciężyć mimo uprzedniego wykorzystania wszystkich własnych środków, możliwości i uprawnień.

Trudna sytuacja życiowa to, w szczególności zaistnienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej przy uwzględnieniu kryterium dochodowego z art. 8 ustawy,

który mówi, że dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć **600,00 zł netto na osobę w rodzinie**, natomiast **u osoby samotnej 776,00 zł netto**.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu realizował w 2023 r.

1) zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- a) udzielenie schronienia, oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym – **48 osób (w tym 9 kobiet)**,
- b) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych – **99 osobom**,
- c) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych – **170 gospodarstwom domowym**,
- d) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych – **318 gospodarstwom domowym**,
- e) decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób nieubezpieczonych finansowanych ze środków publicznych – **wydano 47 decyzji dla 43 osób** do Narodowego Funduszu Zdrowia,
- f) praca socjalna – **874 rodziny**,
- g) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych – **110 osób**,
- h) dożywanie dzieci – **w szkołach i w przedszkolach 312 dzieci**,
- i) sprawienie pogrzebu – **5 osób**,
- j) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu – **51 osób**,
- k) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego,

2) zadania własne gminy:

współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach – pisma i rozmowy telefoniczne z doradcą zawodowym o aktywizowaniu osób bezrobotnych,

3) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę:

- a) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – **2 osoby**,
- b) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia – program „Posiłek w szkole i w domu” – skorzystało z niego **636 osób** w formie zasiłków celowych, zup wydawanych w stołówce PCK, dożywiania w żłobkach, przedszkolach, szkołach. Program „Posiłek w szkole i w domu” obejmuje realizację świadczeń w ramach środków własnych i zadań zleconych.

Tabela Nr 12: Szczegółowe rozliczenie zasiłków rządowych

L.p.	Formy pomocy	Kwota w zł			Liczba osób			Liczba świadczeń		
		2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
1	Zasiłki stałe	537 714	631 139	610 255	101	104	99	996	1051	1045
2	Zasiłki okresowe – dotacja rządowa	418 032	419 660	384 578	188	177	170	1261	1120	1019
Razem		955 746	1 050 799	994 833	-	-	-	-	-	-

Tabela Nr 13: Informacja o realizacji Programu „Posiłek w szkole i w domu”

Wyszczególnienie		2021	2022	2023
Koszt dożywiania w zł - ogółem		331 956,75	346 444,3	438 696
w tym:	środki własne	66 391,75	69 289,30	87 739
	dotacja	265 565,00	277 155,00	350 957

W 2023 r. objętych pomocą były **874 rodziny**, liczba osób w rodzinach wyniosła **1603**.

Klienci świadczeń pomocy społecznej to osoby, które z różnych przyczyn znajdują się w trudnej sytuacji, a ich rozwiązanie lub zniwelowanie skutków trudności wymaga różnorodnych form wsparcia, od świadczeń pieniężnych poprzez pomoc usługową, umieszczenie w ośrodkach wsparcia, poradnictwo specjalistyczne, pogłębioną pracę socjalną czy też wsparcie asystenta rodziny. Głównym narzędziem w pracy pracowników socjalnych jest wywiad środowiskowy, który służy zgłębieniu przyczyn trudnych sytuacji życiowych.

Wszędzie tam, gdzie występują zdarzenia o charakterze losowym pracownicy socjalni udają się na interwencje. W 2023 r. wśród 7 zdarzeń losowych na szczególną uwagę zasługują dwa pożary:

- 1) mieszkania na osiedlu Starzyńskiego,
- 2) pożar budynku przy ul. Bielawskiej.

W obu tych przypadkach pracownicy socjalni udali się na miejsce zdarzenia aby ocenić jaka potrzebna jest pomoc osobom poszkodowanym.

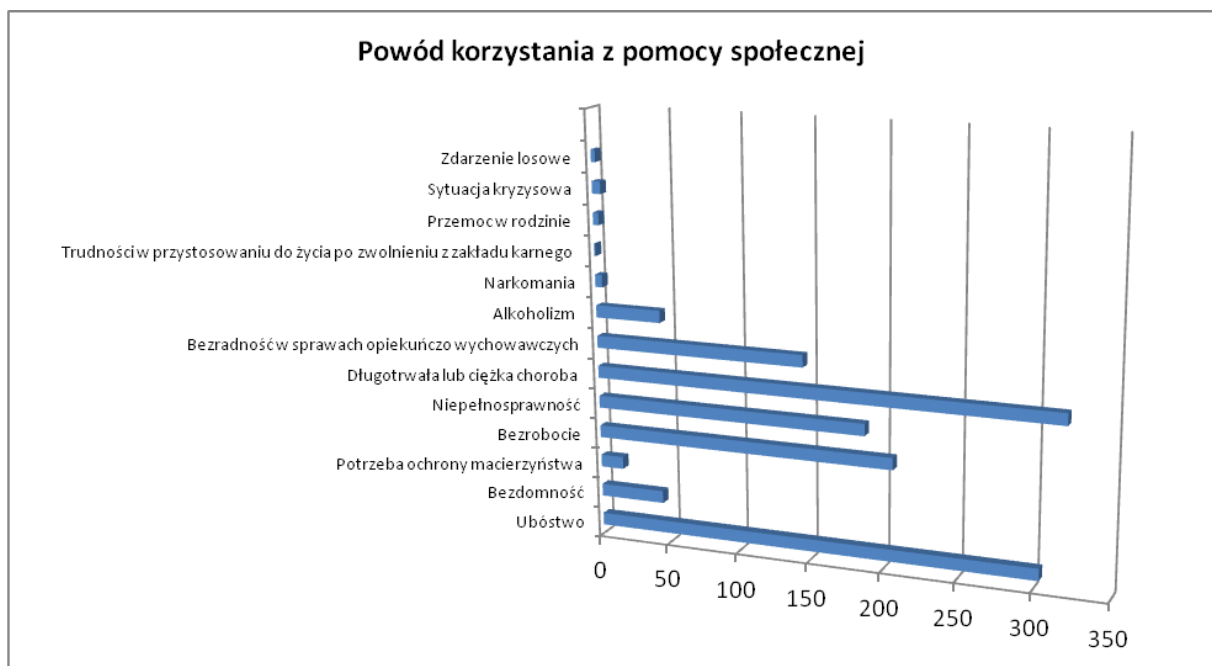

Tabela Nr 14: Powody korzystania z systemu pomocy społecznej w latach 2021 – 2023

Powód korzystania z pomocy	Rok 2021		Rok 2022		Rok 2023	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	313	576	307	559	304	589
Bezdomność	44	45	45	45	45	47
Potrzeba ochrony macierzyństwa	16	74	10	52	16	80
Bezrobocie	256	580	221	501	207	442
Niepełnosprawność	186	313	157	262	188	312
Długotrwała lub ciężka choroba	347	560	250	414	320	498
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, w tym:	121	406	115	386	146	451

<i>rodziny niepełne</i>	60	176	47	144	46	132
<i>rodziny wielodzietne</i>	24	140	28	159	32	191
Alkoholizm	53	74	38	64	46	67
Narkomania	5	14	5	5	5	10
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	10	12	8	10	1	3
Przemoc w rodzinie	2	10	2	11	4	19
Sytuacja kryzysowa	3	3	0	0	6	12
Zdarzenie losowe	7	18	0	0	3	8

W tabeli zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach kwalifikujących się do udzielenia pomocy. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumuje się. Tabela przedstawia zdiagnozowane powody trudności życiowych rodzin uzasadniające przyznanie pomocy. Do głównych powodów trudnej sytuacji życiowej mających wpływ na przyznanie pomocy w 2023 r. znalazły się: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, oraz niepełnosprawność.

Praca socjalna i zadania pracowników socjalnych

W 2023 r. MOPS zatrudnionych było 15 pracowników socjalnych terenowych. Pracownicy socjalni realizują wiele odpowiedzialnych i wymagających zadań m.in. pracę socjalną i udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni szczegółowo analizują i oceniają sytuację osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz opracowują diagnozę, która jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną. Zajmują się również kwalifikowaniem do uzyskania

świadczeń z pomocy społecznej. Szeroki katalog zadań pracowników socjalnych obejmuje także pomoc w uzyskaniu poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów.

W 2023 r. udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej ogółem 874 rodzinom, w tym wyłącznie pracą socjalną objęto 246 rodzin. W ramach pracy socjalnej dokonuje się licznych działań mających na celu poprawę jakości życia osób i rodzin. Takim działaniem jest między innymi zawarcie kontraktu socjalnego, który jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

W 2023 r. pracownicy socjalni MOPS skierowali do sądu 1 wniosek dotyczący wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody. Takie sytuacje mają miejsce tylko w przypadku, gdy osoba wymagająca umieszczenia w domu pomocy społecznej, ze względu na swój stan zdrowia, nie była zdolna do świadomego wyrażenia na to zgody lub, gdy na skutek choroby psychicznej nie wyraziła zgody na skierowanie do placówki, a brak opieki zagrażał jej życiu.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni MOPS w Łowiczu realizują również zadania polegające na występowaniu do sądów z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinno - wychowawczą i o zajęcie stanowiska wobec opieki nad małoletnim dzieckiem. W 2023 r. MOPS w Łowiczu wystąpił 6 razy do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny oraz małoletnich dzieci. Pracownicy socjalni w 2023 r. wystąpili do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z wnioskami o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe.

Tabela Nr 15: Wskaźnik obrazujący pracę pracowników socjalnych w latach 2022 - 2023

L.p.	Wyszczególnienie	2022	2023
1	Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych	2870	1924
2	Liczba przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych	51	67
3	Liczba przeprowadzonych postępowań i wywiadów na potrzeby Działu Świadczeń tut. OPS i innych (dot. specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia wychowawczego 500+, świadczenia pielęgnacyjnego)	41	54
4	Liczba przeprowadzonych postępowań i wywiadów na potrzeby Działu Świadczeń tut. OPS i innych (dot. Funduszu alimentacyjnego)	3	9
5	Liczba przeprowadzonych postępowań i wywiadów na potrzeby Działu Świadczeń dot. dodatek węglowy	241	-
6	Opiniowanie na potrzeby instytucji zewnętrznych realizujących zadanie z pomocy społecznej w tym przeprowadzenie wywiadów oraz sporządzanie analiz i opinii	116	127
7	Praca socjalna	430	246
8	Interwencje kryzysowe	49	37
9	Kierowanie do poradnictwa specjalistycznego	49	20

Inne zadania wykonywane na rzecz osób i rodzin w 2023 r.:

- a) od stycznia pracownicy MOPS nadal pomagają obywatelom Ukrainy przybyłym do Łowicza w związku z trwającą wojną w ich kraju, aktywnie włączając się we wszystkie akcje, które mają na celu choć w minimalnym stopniu zapewnić im tymczasowy dom;
- b) pracownicy socjalni wraz z asystentami rodziny włączyli się w akcję „Szlachetnej paczki” w mieście Łowiczu. Wytypowali 21 rodzin wymagające pomocy, które z przyczyn niezależnych od siebie znalazły się w trudnej sytuacji materialnej oraz życiowej. Rzetelne rozeznanie w sytuacji materialnej i życiowej naszych podopiecznych pozwoliło na wytypowanie do Szlachetnej Paczki ludzi najbardziej potrzebujących tej pomocy;
- c) w miesiącu grudniu w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” dla 100 podopiecznych Ośrodka zostały przygotowane paczki żywnościowe zawierające potrawy wigilijne i świąteczne. Wśród adresatów paczek znalazły się osoby starsze, niepełnosprawne i bezdomne. Osobom, które nie mogły ze względów zdrowotnych osobiście odebrać paczki pracownicy dostarczyli je pod adres zamieszkania;
- d) W miesiącu grudniu dla 50 seniorów z terenu miasta Łowicza – zostały przygotowane przez MOPS w Łowiczu oraz PCK paczki żywnościowe, które pracownicy MOPS dostarczyli do domów seniorów;
- e) W ramach realizacji Modułu I Programu „Korpus Wsparcia Seniora” na rok 2023 dla 43 środowisk senioralnych zostały przygotowane paczki okolicznościowe (świąteczne) z artykułami żywnościowymi i higienicznymi;

- f) ponadto MOPS w Łowiczu przekazał 30 paczek dla dzieci, przygotowanych przez Fundację Klub Rozwoju Kompetencji;
- g) w grudniu MOPS przekazał dla Polskiego Stowarzyszenia „Rodak” 27 paczek świątecznych dla dzieci, które znajdują się w placówkach opiekuńczych w Rejonie Solecznickim na Wileńszczyźnie;
- h) wzorem lat ubiegłych w okresie jesienno – zimowym osoby najbardziej potrzebujące otrzymały drewno na opał;
- i) w ramach przygotowań do nadchodzącego sezonu zimowego, jak co roku, pracownicy socjalni skontaktowali się z Przewodniczącymi Zarządów Osiedli. Celem rozmów było uzyskanie informacji o osobach starszych, samotnych, pozostawionych bez opieki i pomocy najbliższych. Pracownicy poprosili o zgłaszanie informacji o osobach potrzebujących pomocy na terenie poszczególnych dzielnic naszego miasta,
- j) MOPS był również współorganizatorem Miejskiej Wigilii.

Wsparcie psychologiczne

Porady psychologa prowadzone były w formie indywidualnych spotkań - rozmowa kierowana, pogadanka, dostarczanie dodatkowych informacji, wyjaśnianie, elementy coachingu, interwencja kryzysowa. Ich celem było:

- 1) nazwanie i klaryfikacja problemu klienta w jego aktualnej sytuacji życiowej(z uwzględnieniem jego relacji interpersonalnych, pełnionych ról życiowych - rodzic, małżonek, dziecko, opiekun, pracownik, pacjent, itp.);
- 2) pokazywanie akceptowanych społecznie wzorców zachowań i sposobów realizowania własnych potrzeb – np. pedagogizacja dotycząca prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, przedstawianie właściwych postaw rodzicielskich, działania w celu odbudowania więzi między członkami rodziny;
- 3) poprawa funkcjonowania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- 4) restrukturalizacja posiadanych przez klienta schematów poznawczych, opinii i postaw min. poprzez dostarczenie informacji o konsekwencjach prawnych wobec osoby stosującej przemoc;
- 5) wspólne odnajdywanie optymalnego rozwiązania trudnej sytuacji oraz doskonalenie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów;
- 6) dostarczanie wiedzy na temat przeżywanej choroby, wczesnego rozpoznawania objawów jej nasilenia oraz sposobów radzenia sobie z nimi;
- 7) budowanie motywacji do nabywania nowych umiejętności w celu zmiany swojej sytuacji życiowej- np. zachęcanie do rozwijania zainteresowań, uzupełniania wykształcenia, poznawania swoich kompetencji w nowych sytuacjach, motywowanie do podjęcia pracy.

Dużą część indywidualnych spotkań z psychologiem poświęcono na odreagowywanie negatywnych emocji, pozwolenie na wyrażenie przeżywanych stanów emocjonalnych, wyciszenie, wsparcie emocjonalne, niwelowanie skutków „wypalenia“ oraz redukcję stresu związanego ze skutkami przeżywanych sytuacji .

W sytuacjach konfliktowych i psychologicznie trudnych konieczne były konsultacje z innymi specjalistami, rzecznictwo, motywowanie do podjęcia leczenia psychiatrycznego.

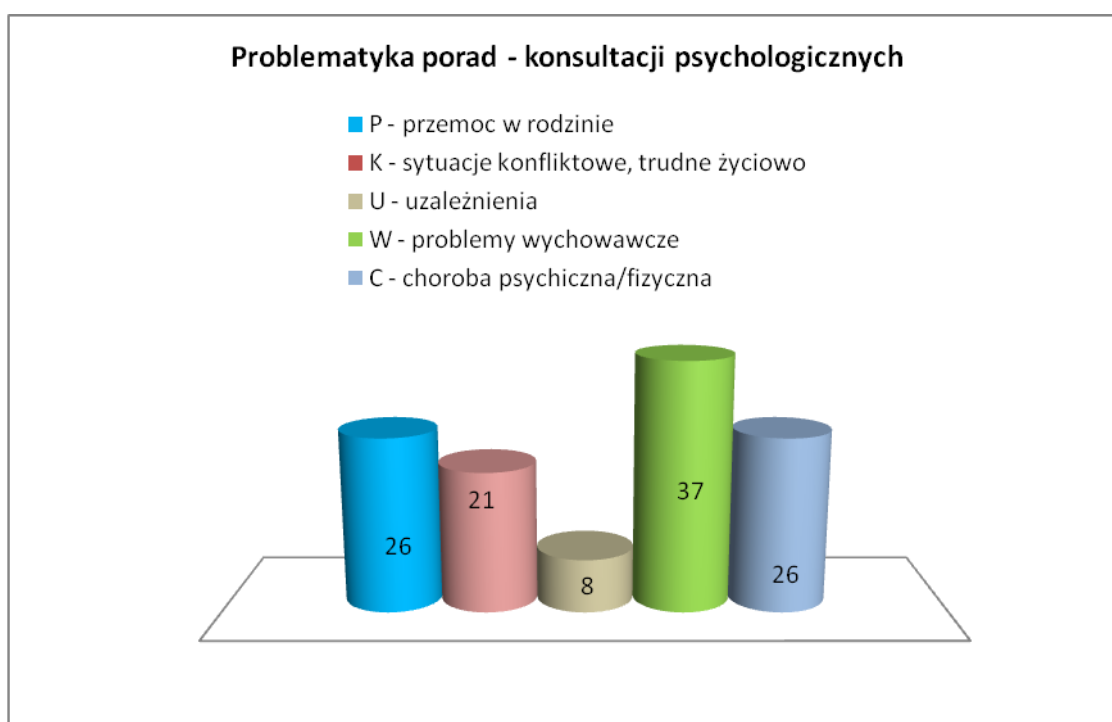
Tabela Nr 16: Porady/konsultacje psychologiczne w latach 2020 - 2023

Rok	Liczba osób objętych wsparciem	Ilość porad/konsultacji
2020	50	185
2021	72	263
2022	103 (w tym 8 dzieci)	483
2023	118 (w tym 12 dzieci)	536

Tabela Nr 17: Indywidualne porady/konsultacje psychologiczne

Problematyka indywidualnych porad psychologicznych	ilość spotkań	ilość osób
P - przemoc w rodzinie	168	26
K - sytuacje konfliktowe, trudne życiowo	79	21
W - problemy wychowawcze	115	37
C - choroba psychiczna /fizyczna	144	26
U – uzależnienia	30	8

Średni czas trwania porady/konsultacji 1-1,5h.

Ilość osób doświadczających przemocy oraz znajdujących się w konfliktowych, trudnych życiowo i psychologicznie sytuacjach, którym udzielono wsparcia: 47 osób (46 osób dorosłych i jedna nastolatka). Porad udzielono w trakcie 247 konsultacji indywidualnych.

Inne zadania realizowane przez psychologa w roku 2023:

1. Udział w spotkaniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie – 7.
2. Wizyty psychologa w środowisku razem z pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny, innym pracownikiem MOPS – 42.
3. Wizyty domowe podyktowane były sytuacją zdrowotną klientów (osoby wymagające wsparcia emocjonalnego i zmotywowania do dalszego leczenia), koniecznością kontroli sytuacji rodzinnej i sposobu sprawowania opieki nad małoletnimi dziećmi, interwencjami;
4. udział w ocenach okresowych rodzin objętych opieką asystenta rodziny – 19. W czasie spotkań omawiano stopień realizacji indywidualnego planu pracy przyjętego dla rodziny,

napotkane w pracy z rodziną problemy, określano sposoby ich rozwiązania i wskazywano obszary do dalszej współpracy.

5. zajęcia grupowe w Klubie Seniora 2 x 3 h (spotkania z seniorami odbywały się w siedzibie Klubu. Podczas spotkań poruszano problemy relacji interpersonalnych, asertywności, łagodzenia sytuacji konfliktowych. Członkowie Klubu mieli też, podczas wizyt psychologa, możliwość indywidualnej rozmowy i uzyskania pomocy w rozwiązaniu swoich problemów;
6. spotkania z osobami bezdomnymi w Noclegowni (łagodzenie sytuacji konfliktowych, wysłuchanie, motywowanie do podjęcia działań w celu zmiany sytuacji życiowej) - 1 spotkanie grupowe i 3 rozmowy indywidualne;
7. Konsultacje z innymi specjalistami (pedagodzy szkolni, kuratorzy sądowi, lekarz psychiatra, pracownicy PCPR, terapeuci uzależnień

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Gmina Miasto Łowicz w 2023 r. po raz kolejny realizowała program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023. Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787, z późn. zm.). Program zakładał wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby te miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwieniu spraw urzędowych czy podejmowaniu aktywności społecznej. Zaproponowana pomoc finansowana była ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Usługi asystenta wpisują się w główny cel funkcjonowania Funduszu Solidarnościowego, którego idea jest m.in. wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych. Powszechne wprowadzenie formy pomocy, jaką jest asystent osoby niepełnosprawnej umożliwia niezależnienie w życiu osób niepełnosprawnych. Przy pomocy asystenta, małymi krokami osoby, do których skierowany jest Program zaczynają w miarę samodzielnie funkcjonować w otoczeniu. Nie boją się podejmować samodzielnych decyzji, opuszczają miejsce zamieszkania, robić zakupy czy załatwiać sprawy urzędowe. Wdrożony Program pozwala odciążyć rodzinę beneficjenta, która często nie jest w stanie sama udźwignąć skutków niepełnosprawności. Obecność asystenta pozwala na diametralną zmianę życia i samopoczucia wielu osobom przebywającym głównie w domu w ograniczonym towarzystwie, które zwykle są uzależnione od swoich najbliższych. Pomoc w podstawowych czynnościach życiowych może sprawić, że niepełnosprawny czuje się w pełni sprawnym człowiekiem. Osoby współpracujące z naszymi podopiecznymi dążą do osiągnięcia przez nich maksymalnej niezależności, umożliwiają osiąganie nowych umiejętności oraz dają możliwość rozwoju. Dzienna ilość świadczonych godzin asystenta uzależniona jest od potrzeb beneficjenta.

Program adresowany jest do dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

MOPS w Łowiczu rozpoczął realizację wsparcia w miesiącu styczniu 2023 r., kolejne zgłoszenia do Programu wpływały sukcesywnie w kolejnych miesiącach realizacji zadania. Z miesiąca na miesiąc przybywało uczestników. Pracownicy spędzali czas z osobą niepełnosprawną, towarzyszyli i pomagali w codziennych czynnościach. Opiekunowie pomagali podopiecznym w poruszaniu i przemieszczaniu się w miejscu zamieszkania. Podczas wspólnego spędzania czasu, opiekunowie MOPS zabierali osoby niepełnosprawne na spacer, towarzyszyli podczas wizyt w urzędach, wyjściach do kina czy restauracji. Pomoc świadczona była w różnych porach dnia oraz w weekendy.

W 2023 r. Program zapewniał pomoc 65 osobom (45 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 9 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 11 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności), u których asystenci zrealizowali łącznie 21 523 godzin asystencji osobistej. Na realizację Programu wykorzystano środki z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 685 533,93zł. Dla porównania w 2022 r. Programem „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” objętych było 38 osób (5 dzieci do 16 r.ż., 27 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 6 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności). Łącznie na rzecz tych osób zrealizowanych zostało wówczas 13 399 godziny asystencji osobistej na łączną kwotę 476 703,30 zł.

Program cieszył się dużym zainteresowaniem, będzie realizowany również w 2024 r.

Program „Opieka wytchnieniowa”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu w 2023 r. realizował Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023. W ramach Programu gmina otrzymuje wsparcie finansowe w wysokości do 100 proc. kosztów realizacji usługi opieki wytchnieniowej. Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym. Program adresowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego, które wymagają usługi opieki wytchnieniowej.

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować mogą czasem, który będą w stanie przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego realizowana była łącznie dla 56 osób w tym 7 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Opiekunowie zrealizowali łącznie 8 987 godzin usługi opieki wytchnieniowej. Całkowity koszt świadczenia usług w formie pobytu dziennego wyniósł 277 164,58 zł. Opieką całodobową objęta została 1 osoba na łączną kwotę 4900 zł. Opieka całodobowa świadczona była przez Stowarzyszenie Hilaritas – Placówkę Całodobowej Opieki „ZACISZE” w Piotrowicach.

Program „Opieka 75+”

MOPS w Łowiczu jako jedna z nielicznych gmin powiatu łowickiego bierze udział w Programie „Opieka 75+”. Strategicznym celem programu jest rozwój i poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych zarówno dla osób samotnych, jak również pozostających w rodzinach będących w wieku 75 lat i więcej. Program „Opieka 75+” jest adresowany do gmin miejskich, wiejskich, miejsko – wiejskich do 60 tys. mieszkańców.

Środki finansowe z programu mogły być przeznaczone na:

- a) dofinansowanie do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym przedmiotowe usługi były świadczone w ramach programu i będą kontynuowane w roku 2023;
- b) dofinansowanie do usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym w roku 2022 te usługi nie były świadczone;
- c) dofinansowanie do zwiększenia liczby godzin usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej.

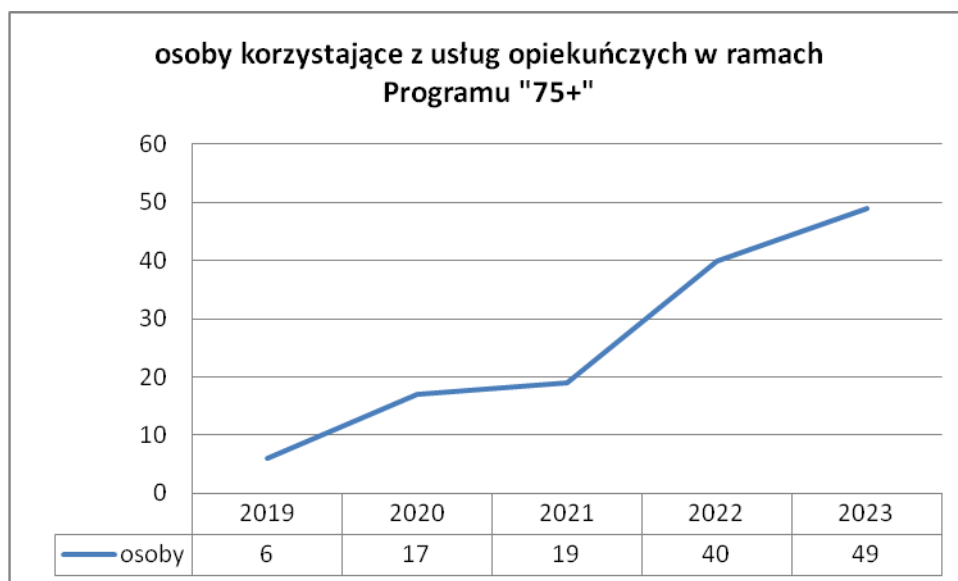
W roku 2023 Programem objętych zostało **49** osób, z czego 25 osób z poprzednich lat oraz 24 zupełnie nowych. W ramach programu zrealizowano 14 308 godzin usług opiekuńczych. Na realizację programu wydatkowano 62 696,40zł.

Udział w Programie pozwolił gminie na zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych stale wzrasta.

Z roku na rok w tutejszym Ośrodku zauważa się znaczący wzrost osób starszych, samotnych korzystających z dostępnych form pomocy. W związku z powyższym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu wystąpił o środki finansowe na realizację kolejnej edycji Programu w 2024 r.

Dla porównania w 2019 r. programem objętych był **6** osób wymagających pomocy w formie usług opiekuńczych powyżej 75 roku życia, w 2020 r. **17** osób, w 2021 r. **19** osób, w 2022 r. **40** osób.

Usługi świadczone były przez dwóch pracowników MOPS oraz opiekunki PCK.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze to jedna z form pomocy udzielanej w ramach systemu wsparcia socjalnego. Mogą z niej skorzystać osoby z niepełnosprawnościami, a także osoby chore krótkoterminowo albo przewlekle, osoby starsze i osoby samotne, jeśli potrzebują na co dzień pomocy innych osób, a nie mogą jej uzyskać od osób wspólnie z nią zamieszkujących (np. równie chory współmałżonek) i innych członków rodziny, tzw. wstępnych i zstępnych, czyli dzieci, wnuków, sióstr, braci, dalszej rodziny.

Usługi opiekuńcze świadczone są w domu podopiecznego i – zgodnie z potrzebami – w jego najbliższym otoczeniu.

Usługi opiekuńcze mogą obejmować:

- a) pomoc w codziennych zajęciach, takich jak robienie zakupów, sprzątanie, gotowanie, załatwianie spraw urzędowych itp.
- b) mycie, kąpanie, ubieranie, pomoc osobom chorym, dozowanie lekarstw, prześcielenia łóżka, zapobieganie powstawaniu odleżyn i oparzeń, karmienie,
- c) w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z rodziną i otoczeniem.

Minimalny poziom dochodu, od którego obliczana jest odpłatność za usługi opiekuńcze odpowiada 250% obowiązującego kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. W przypadku przekroczenia kryterium osoba objęta pomocą ponosi odpłatność, której wysokość uzależniona jest od dochodu aż do 100% ceny jednej godziny świadczonych usług opiekuńczych ustalonej w uchwale gminy (w 2023 r. cena jednej godziny wynosiła 26 zł.). Zwolnienia częściowe lub całkowite z odpłatności jest traktowane przez MOPS uznaniowo (każda sprawa rozpatrywana jest indywidualnie).

Całkowite zwolnienie z opłat może nastąpić, w przypadku:

- a) korzystania z co najmniej dwóch rodzajów usług,
- b) konieczności ponoszenia opłat za członka rodziny w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej w placówce wychowawczej lub rehabilitacyjnej lub w domu pomocy społecznej,
- c) gdy więcej niż jedna osoba w rodzinie wymaga pomocy w formie usług, w tym co najmniej jedna osoba jest obłożnie chora,
- d) gdy żądanie zwrotu wydatków na usługi stanowiłoby dla osoby zobowiązanej lub rodziny nadmierne obciążenie finansowe lub niweczyłoby skutki udzielonej pomocy;

Częściowe zwolnienie z opłat może nastąpić, w przypadku:

- a) konieczności zabezpieczenia świadczeniobiorcy w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych w wysokim wymiarze godzinowym, powodującym, iż odpłatność za te usługi zagraża egzystencji świadczeniobiorcy samotnie gospodarującego lub świadczeniobiorcy w rodzinie,
- b) konieczności ponoszenia stałych, niezbędnych i uzasadnionych wydatków, których wysokość zagraża egzystencji świadczeniobiorcy samotnie gospodarującemu lub świadczeniobiorcy w rodzinie, związanych z: potrzebami mieszkaniowymi; przewlekłym leczeniem, w tym koniecznością rehabilitacji, zakupem lekarstw, artykułów higienicznych, pielęgnacyjnych, stosowaniem zalecanej diety, po udokumentowaniu dowodami zakupu,
- c) udokumentowania zdarzenia losowego lub innych uzasadnionych okoliczności

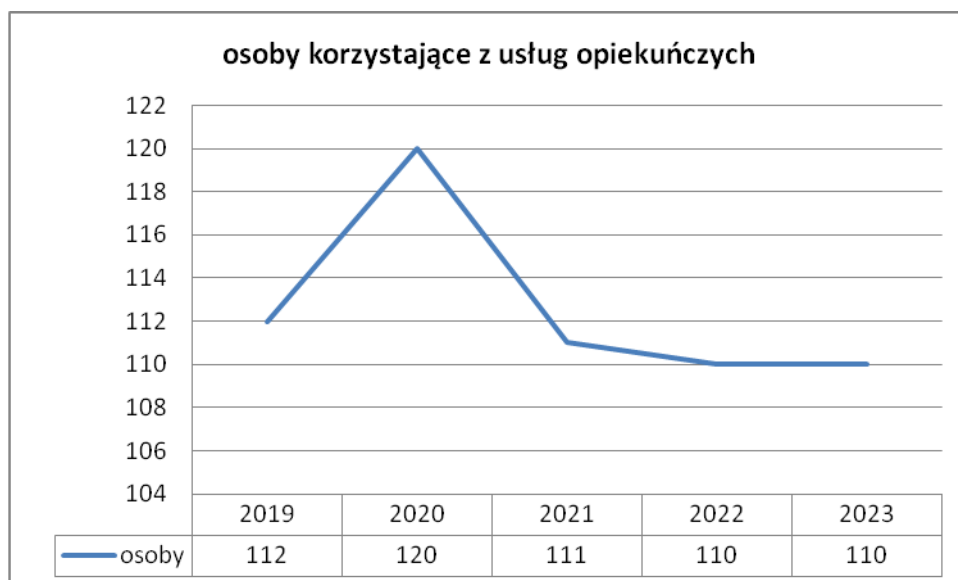
Cena za faktycznie przepracowaną godzinę usług opiekuńczych w 2023 r. została ustalona w trybie postępowania konkursowego i wynosiła 30 zł za godzinę świadczonych usług. Usługi opiekuńcze świadczone były na podstawie umowy zawartej z Polskim Czerwonym Krzyżem oraz przez dwie opiekunki zatrudnione przez MOPS w Łowiczu.

Ośrodek, przyznając usługi opiekuńcze w 2023 r. ustalał m.in. zakres, wymiar, okres oraz wysokość ponoszonej odpłatności. Szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat określa Uchwała nr LVII/435/2022 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

W 2023 r. Ośrodek zapewniał w ramach zadań własnych usługi opiekuńcze oraz w ramach zadań zleconych specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (144 godzin).

Usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami objęto w 2023 r. łącznie 110 osób w tym z usług opiekuńczych skorzystało 108 osób, zaś ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystały 2 osoby.

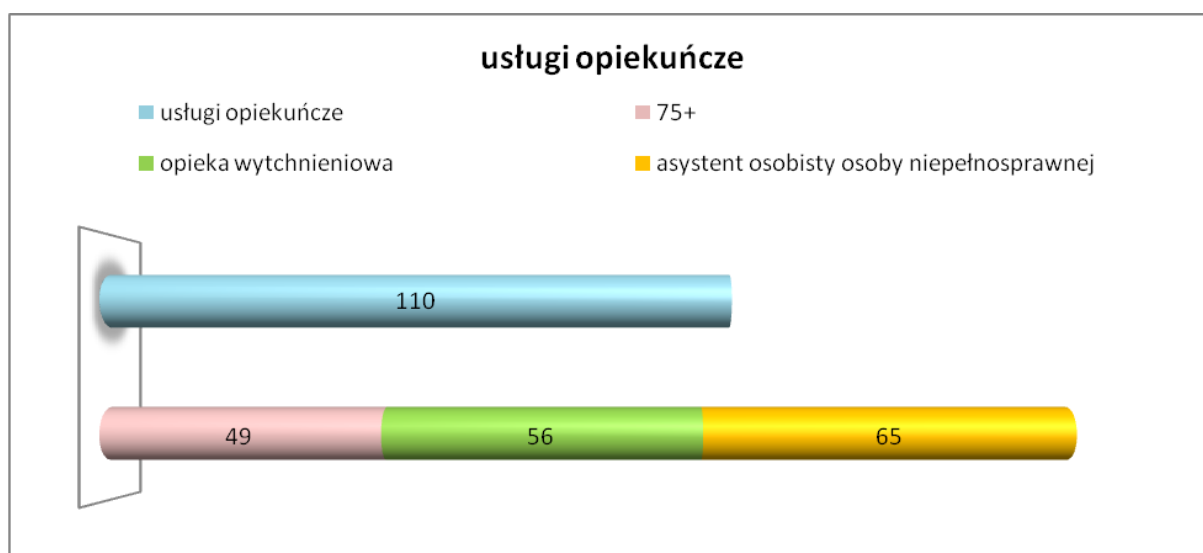
Dla porównania w latach ubiegłych ilość osób objętych pomocą w formie zwykłych usług opiekuńczych przedstawia poniższy wykres:

Z tytułu świadczonych usług opiekuńczych w 2023 r. poniesiono wydatek finansowy ze środków:

- a) samorządowych: 180 301,20 zł, w tym dla PCK: 98 689,20 zł;
- b) dotacja – Program Opieka 75 + : 62 696,40zł.

W wyniku realizacji przez MOPS wsparcia w ramach programów „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, „Opieka wytchnieniowa,, udało się utrzymać ilość godzin usług opiekuńczych na podobnym poziomie.

Domy pomocy społecznej

Pomoc w formie usług opiekuńczych często jest niewystarczająca i wówczas gmina jest zobowiązana skierować osobę do domu pomocy społecznej zapewniającego całodobową opiekę. Ponadto Ośrodek realizuje postanowienia sądu nakazujące umieszczenie osoby w domu pomocy społecznej.

Domy pomocy społecznej w Polsce stanowią ważny element funkcjonującego systemu pomocy społecznej. Na przestrzeni ostatnich lat placówki te przeszły liczne przeobrażenia, nie tylko w samej wewnętrznej strukturze organizacyjnej, ale przede wszystkim w postrzeganiu ich przez otoczenie zewnętrzne.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Wśród mieszkańców domów pomocy społecznej przeważają osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami. Osoby wymagające wsparcia kierowane są do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Osoby przebywające w domu pomocy społecznej ponoszą odpłatność w zależności od wysokości posiadanego dochodu (70% uzyskiwanego dochodu, jednak nie więcej niż pełen koszt utrzymania). Pozostałą kwotę do wysokości kosztów utrzymania w placówce dopłacają w kolejności: małżonek, zstępni przed wstępnymi a następnie gmina, która skierowała osobę do domu pomocy społecznej. Opłaty też mogą wносить inne osoby.

Z roku na rok budżet środków finansowych Ośrodka na ten cel wzrasta. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania oraz nieposiadania dostatecznych dochodów przez osoby kierowane do nich, z których ponosiłyby pełną odpłatność. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2023 r. w ośrodkach w których przebywają podopieczni z terenu Miasta Łowicza kształtował się od 4876,03 do 6365,83 zł, w 2022 r. 4248,46 do 5498,41 zł w 2021 r. od 3880,91 zł do 5187,22 zł, w 2020 r. od 3 590,58 zł do 4 766,35 zł, w 2019 r. od 3 290,00 zł do 4 002,59 zł. Jako gmina nie mamy wpływu na koszt utrzymania w DPS, ponieważ to Starosta danego powiatu co roku ustala miesięczny koszt pobytu, a gmina musi zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ponieść odpłatność.

Na przestrzeni 2023 r. do domów pomocy społecznej zostało skierowanych **16 osób** z Łowicza.

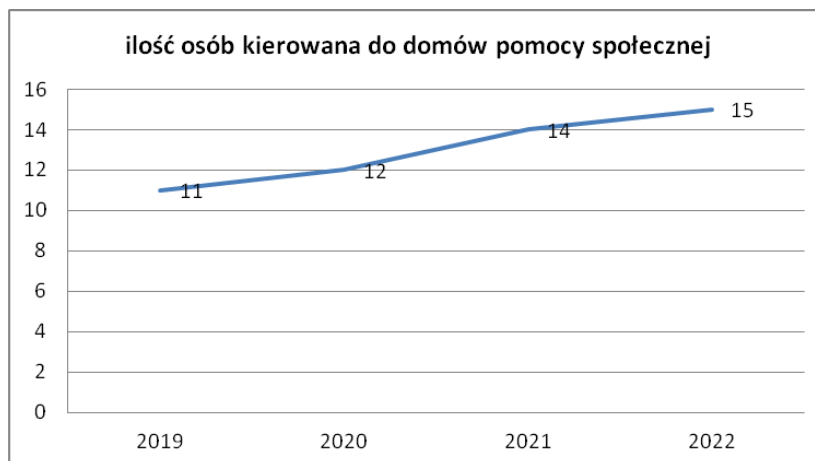
Na koniec grudnia 2023 r. w domach pomocy społecznej przebywały 51 osób.

Łączny koszt poniesiony przez Gminę Miasto Łowicz wyniósł **2 087 824,87 zł.**

Tabela Nr 18: Wydatki poniesione na sfinansowanie pobytu w DPS 2019 - 2023

Rok	Wydatki (zł)
2019	1 049 298,49
2020	1 093 414,97
2021	1 253 740,54
2022	1 566 287,24
2023	2 087 824,87

Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się niepokojący wzrost osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą niestety liczyć na pomoc najbliższej rodziny. W związku z tym zapotrzebowanie na tego typu świadczenia z roku na rok będzie wzrastać z uwagi na starzejące się społeczeństwo i migracje ludzi młodych.

Należy zaznaczyć, że Ośrodek stara się zapewnić opiekę osobom starszym, schorowanym, niepełnosprawnym w postaci usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, jak również Ośrodek udziela informacji dotyczących możliwości umieszczenia w zakładach opiekuńczo – leczniczych. Pomoc w formie usług opiekuńczych często jednak jest niewystarczająca i wówczas gmina jest zobowiązana skierować osobę do domu pomocy społecznej zapewniającego całodobową opiekę. Ponadto Ośrodek realizuje postanowienia sądu nakazujące umieszczenie osoby w domu pomocy społecznej.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów”

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu – w odpowiedzi na ogłoszony przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, z uwagi na wyzwania, jakie niosą ze sobą procesy demograficzne zachodzące w Polsce, kierując się troską o osoby starsze zamieszkujące w Łowiczu, opracował program osłonowy, który został przyjęty przez Radę Miejską w Łowiczu Uchwałą nr LXX/497/2023 z dnia 30. stycznia 2023 r.

Realizacja tego programu miała na celu:

- 1) zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie Gminy Miasto Łowicz, wpisujących się w obszary wskazane w programie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023;
- 2) realizację usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”, mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Program osłonowy w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w Gminie Miasto Łowicz jest programem w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268, z późn. zm.), dotyczącym podejmowania innych zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych.

W 2023 r. adresatami programu byli seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mieli problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

W 2023 r. w zakresie Modułu I pomoc 46 seniorom świadczyło 17 pracowników MOPS i 8 wolontariuszy, a ponadto jeszcze 3 pracowników MOPS było zaangażowanych w realizację tego modułu, zaś wsparcie w ramach Modułu II bezpośrednio realizowało 17 pracowników MOPS oraz pośrednio 3 innych pracowników i objęto nim w ciągu minionego roku łącznie 55 seniorów, w tym: 41 osób prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe i 14 osób mieszkających z bliskimi, którzy nie byli w stanie zapewnić im wystarczającej pomocy (nie wszyscy seniorzy korzystali z usługi teleopieki przez cały okres wsparcia określony w programie). Zainteresowanie wsparciem w zakresie teleopieki wykazało w 2023 r. 57 osób. W grudniu 2023 r. 43 seniorów, objętych usługami w ramach Modułu I programu, otrzymało wsparcie w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi o łącznej wartości 6.450 zł.

Usługa pomocy w ramach Modułu I składała się z następujących elementów:

- 1) wsparcia społecznego, polegającego na:
 - a) uruchomieniu wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacer, rozmowy, wspólne sporządzanie posiłków, zakupy itp.);
 - b) informowaniu o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów.
- 2) wsparcia w czynnościach dnia codziennego poprzez:
 - a) pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu,
 - b) pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych, np. z Federacji Polskich Banków Żywności, Polskiego Czerwonego Krzyża, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej czy Caritas,
 - c) zakup i dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior),
 - d) zakup oraz dostarczanie seniorom ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł,
 - e) wsparcie seniorów objętych usługami w ramach Modułu I programem w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi,
 - f) wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora, dowieszenie lub pomoc w organizacji transportu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty
 - g) pomoc/ towarzyszenie w zakresie realizacji recept,
 - h) pomoc w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia, i w razie konieczności – gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy – pomoc w dowieszeniu seniora do urzędu,
 - i) pomoc świadczona przez osoby mieszkające w najbliższym sąsiedztwie seniora, tzw. usługi sąsiedzkie.

Usługa wsparcia w ramach Modułu II obejmowała swoim zakresem realizację usług opiekuńczych poprzez świadczenie „opieki na odległość” na rzecz osób starszych, a także - w ramach programu, zapewnienie seniorom w wieku 65 lat i więcej nieodpłatnego użytkowania razem 50 opasek bezpieczeństwa zakupionych w wyniku realizacji programu w 2022 r. i wyposażonych w następujące funkcje:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi (dwustronna komunikacja głosowa – wewnętrzny głośnik i mikrofon),
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

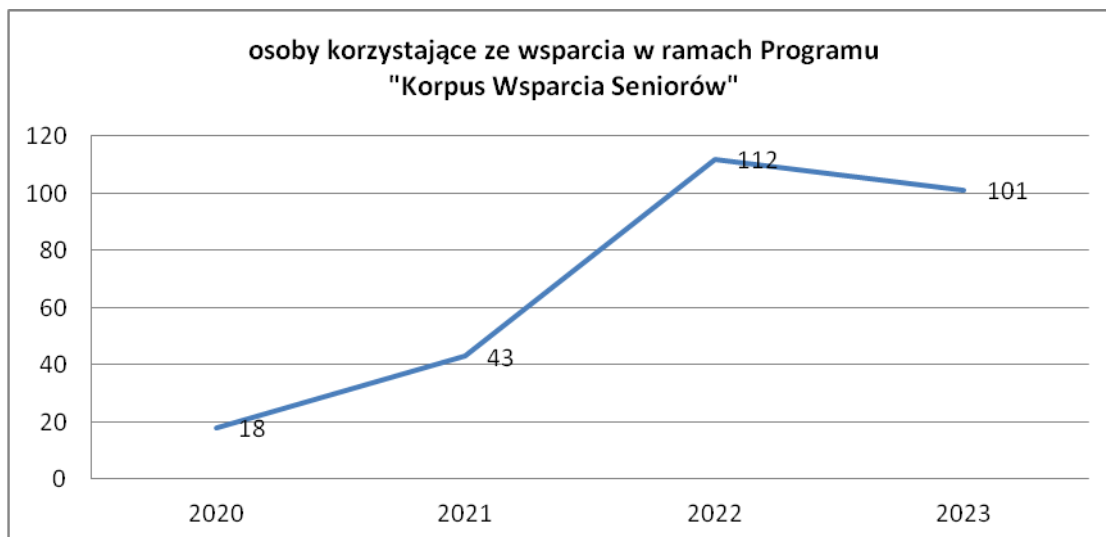
Opaski bezpieczeństwa były połączone z usługą operatora pomocy. W przypadku trudnej sytuacji zdrowotnej lub nagłego zagrożenia wciśnięcie przez osobę starszą guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwiło połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Opaski pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 65 lat i więcej są proste w obsłudze (posiadają jeden przycisk). Po odebraniu zgłoszenia, dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmował decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji mógł on zapewnić seniorowi wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu (np. pracownika socjalnego czy opiekunki środowiskowej) lub wezwać służby ratunkowe.

W ciągu 2023 r., w wyniku użytkowania opasek bezpieczeństwa, udzielono teleporady łącznie w 258 przypadkach, a także podjęto 14 akcji zakończonych interwencją służb ratunkowych (w tym: w 4 przypadku wezwano zespoły ratownictwa medycznego i w 10 przypadkach dokonano powiadomień sieci pomocowej). Z informacji pozyskanych z centrum monitorowania wynika, iż podjęto działania w: 67 sytuacjach wciśnięcia przez seniorów przycisku alarmowego „SOS”, 47 sytuacjach stwierdzenia (dzięki funkcji opaski bezpieczeństwa „Wykrycie upadku”) upadku osoby starszej oraz 144 sytuacjach w wyniku połączeń do telecentrum oraz z telecentrum. W 2023 r. rzeczywista liczba zgłoszeń do centrum monitorowania w ramach teleopieki przy użyciu opaski bezpieczeństwa wyniosła 272.

Realizacja Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w ramach Modułu I, stanowiła odpowiedź na potrzeby osób starszych niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia w zakresie wsparcia społecznego oraz w czynnościach codziennych seniorów w wieku 65 lat i więcej, mieszkańców Gminy Miasto Łowicz

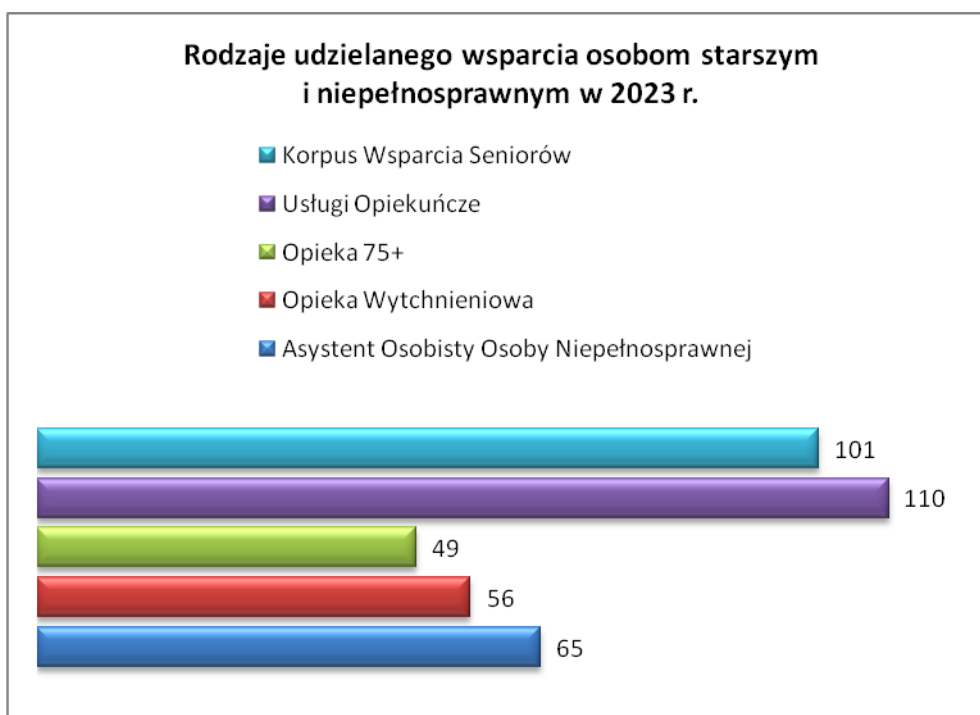
Natomiast realizacja Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w zakresie Modułu II szczególnie pozytywnie wpłynęła na jakość życia seniorów w wieku 65 lat i więcej, mieszkańców Gminy Miasto Łowicz, korzystających ze wsparcia w postaci tzw. „opieki na odległość”. Wśród osób objętych działaniami w ramach programu w znacznym stopniu nastąpiła poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania seniorów. Świadomość możliwości korzystania z całodobowego wsparcia w zakresie stanu zdrowia dało użytkownikom opasek bezpieczeństwa możliwość uzyskania pomocy w dowolnym miejscu i o dowolnej porze oraz spowodowało zmniejszenie napięcia psychicznego, niepokoju i lęku odczuwanego przez seniorów, co w konsekwencji przełożyło się na ich ogólnie lepsze funkcjonowanie psychofizyczne, a także w wielu przypadkach umożliwiło podjęcia aktywności społecznej i zniwelowanie zagrożenia wykluczeniem społecznym.

W 2023 r., poprzez działania z zakresu Modułu I i Modułu II, pomoc otrzymało razem 101 seniorów. Jak wynika z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu, zapotrzebowanie na świadczoną seniorom pomoc utrzymuje się na wysokim poziomie. Dla porównania, w ramach realizowanego w 2020 r. Programu „Wspieraj Seniora”(Moduł I i Moduł II) wsparciem objęto 18 osób starszych, zaś w 2021 r. pomocy udzielono 43 seniorom, a w 2022 r. – 112 osobom.

W roku 2023 Program był finansowany ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa, które zaplanowane zostały w budżecie państwa na zadania określone w ustawie o pomocy społecznej.

Środki na realizację Programu w kwocie 92.799 zł (w tym dotacja: Moduł I – 51.039 zł; Moduł II – 41.760 zł) przekazał Wojewoda Łódzki, na podstawie złożonych przez Gminę Miasto Łowicz wniosków (dla każdego z modułów osobno). Udział środków własnych Gminy wynosił 20% – tj.: 23.200 zł (łącznie Moduł I i Moduł II) przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania, które zostały zapreliminowane na łączną kwotę 115.999 zł.

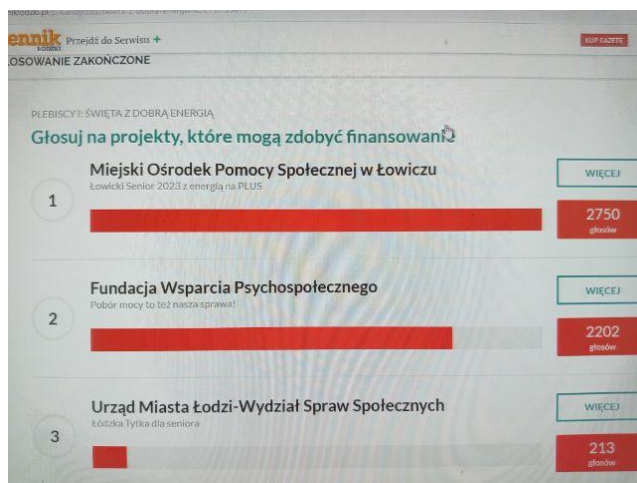
Plebiscyt "Święta z dobrą energią"

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, wychodząc na przeciw potrzebom osób starszych, sukcesywnie podejmuje różne działania mające na celu wszechstronne wsparcie seniorów, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Jedną z podjętych w 2023 roku inicjatyw, związanych

z pozyskaniem środków finansowych przeznaczanych na pomoc łowickim seniorom, było przystąpienie MOPS w Łowiczu do akcji specjalnej o ogólnopolskim zasięgu pod nazwą "Święta z dobrą energią", a w województwie łódzkim organizowanej przez Dziennik Łódzki. W wyniku rozstrzygnięcia Plebiscytu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, zajmując I miejsce, otrzymał nagrodę w wysokości 6.000,00 zł, którą przeznaczył na realizację zadania w zakresie poprawy komfortu życia i pomocy osobom starszym – klientom MOPS, w dostosowaniu się do wyzwań związanych z rosnącymi kosztami utrzymania. Wsparcie to obejmowało:

- 1) podjęcie działań edukacyjnych nt. efektywnego korzystania z energii na co dzień przez łowickich seniorów, m.in.: zorganizowanie pogadanki w Klubie Seniora „Radość” (29 osób) i prowadzenie przez pracowników MOPS w Łowiczu w 187 środowiskach senioralnych działań informacyjnych oraz pomagających osobom starszym w wyrobieniu dobrych nawyków, dzięki którym będą lepiej gospodarować energią, chroniąc w ten sposób zarówno własne zasoby finansowe, jak i środowisko naturalne;
- 2) zakup i usługę wymiany w mieszkaniach pięciu seniorów żarówek tradycyjnych na źródła światła oparte o technologię LED oraz baterii kuchennych i łazienkowych z mieszaczem "Święta z dobrą energią", i perlatozem;
- 3) zakup energooszczędnego sprzętu AGD - lodówki dla jednego seniora.

Powyższe działania zakończyły się w sierpniu 2023 r.

Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Usługami w ŚDS mogą być objęte osoby psychicznie chore, osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne oraz osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych. W 2023 r. z tej formy pomocy skorzystało **33 osób**.

Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego

Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu wypłacił na podstawie postanowienia sądu. Wysokość wynagrodzenia oraz okres, na jaki zostaje ono przyznane, określa sąd.

W 2023 r. wartość zadania wyniosła 16 370,84 zł. dla 3 opiekunów prawnych.

Mieszkania Chronione

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu prowadzi 2 mieszkania chronione, które mieszczą się pod adresem: Łowicz, ul. Krudowskiego 10/20 i 10/21.

Pobyt w mieszkaniu chronionym przyznawany jest decyzją administracyjną, poprzedzoną rodzinnym wywiadem środowiskowym oraz dokonaniem uzgodnień dotyczących celu i okresu pobytu, rodzaju wsparcia i wysokości odpłatności.

W okresie sprawozdawczym pomocą w formie mieszkania chronionego była objęta 16 osób

- a) 1 osoba niepełnosprawna;
- b) samotna matka z 2 dzieci;
- c) samotna matka ze swoim ojcem i 2 dzieci;
- d) rodzina wielodzietna (2 rodziców + 6 dzieci).

Asystent rodziny

Asystent rodziny pracuje w ramach zadaniowego czasu pracy, co umożliwia dostosowanie godzin pracy do indywidualnych potrzeb rodziny. Pracę z rodziną prowadzona jest w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

W 2023 r. w MOPS w Łowiczu zatrudnionych było 2 asystentów rodziny realizujących swoje obowiązki na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy.

Asystenci rodziny MOPS w 2023 r. współpracowali łącznie z 23 rodzinami (91 dziećmi w tych rodzinach):

- a) 1 rodzina korzystała ze wsparcia do 3 miesięcy;
- b) 15 rodzin od 3 do 12 miesięcy;
- c) 7 rodzin powyżej roku. 8 rodzin zostało zobowiązanych do pracy z asystentem rodziny przez sąd.

W ciągu 2023 roku zakończono współpracę z 8 rodzinami, w tym ze względu na:

- a) osiągnięcie/częściowe osiągnięcie celów – zakończono współpracę z 2 rodzinami;
- b) zaprzestanie współpracy przez rodzinę – zakończono współpracę z 3 rodzinami;
- c) zmianę metody pracy – zakończono współpracę z 3 rodzinami.

Tabela Nr 19: Powody zakończenia współpracy z rodziną

rok	Osiągnięcie lub częściowe osiągnięcie celów	Zaprzestanie współpracy przez rodzinę	Brak efektów	Zmiana metody pracy
2019	1	3	0	0
2020	11	1	1	1
2021	13	3	0	1
2022	8	7	0	1
2023	2	3	0	3

W 2023 r. średni czas pracy asystenta rodziny z jedną rodziną wyniósł 8 miesięcy.

Praca z rodzinami realizowana była na podstawie indywidualnych, opracowanych wspólnie z rodzinami planów pracy. Zwracano uwagę aby plany te były realne- możliwe do zrealizowania, spójne, kompletne i konkretne- aby cele do realizacji zostały określone w dokładny, zrozumiały dla rodziny sposób, aby były terminowe – miały określony czas wykonania zadania.

Asystenci rodzin towarzyszyli rodzinom i wspierali rodziny z dziećmi, aby w przyszłości samodzielnie potrafiły pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania potomstwa oraz stworzenia im optymalnych warunków do prawidłowego rozwoju. Współpracowali na rzecz rodzin nie tylko z pracownikami socjalnymi, ale i z pracownikami innych służb społecznych. Asystenci rodziny, przede wszystkim, prowadzili działania z zakresu wzbogacania potocznej wiedzy pedagogicznej rodziców o elementy naukowej wiedzy o wychowaniu dzieci i młodzieży (tzw. pedagogizację rodziców). Ponadto, w szczególności poruszane były zagadnienia dotyczące organizacji dnia w rodzinie, tworzenia harmonogramu obowiązków domowych w rodzinie, higieny (dbałość o higienę osobistą członków rodziny, czystość bielizny i innych części garderoby, zwalczanie wszawicy), bezpieczeństwa i zdrowia zwłaszcza dzieci oraz pozostałych członków rodziny (m.in.: dopilnowywanie wizyt kontrolnych, wykonywanie badań okresowych - bilansów, szczepień, stosowanie się do zaleceń lekarskich. Rodziny objęte asystą mogły korzystać także z pomocy ze strony asystenta w umawianiu terminów wizyt u specjalistów: psychiatry, psychologa, okulisty, neurologa dziecięcego, monitorowanie fizjoterapii i rehabilitacji dziecka, wspieranie rodzica podczas pobytu w szpitalu z dzieckiem, dostarczanie informacji nt. diety dla dziecka z cukrzycą), omawiania charakterystycznych cech etapów rozwoju dzieci. Działania prowadzone w rodzinach przez asystentów miały przyczynić się do podniesienia poziomu umiejętności opiekuńczo –wychowawczych rodziców, zwiększenia ich świadomości w procesie wychowania dzieci. Asystenci w kontaktach z członkami rodzin wskazywali na prawidłowe wzorce funkcjonowania rodziny. Pedagogizację realizowano w oparciu o wymianę informacji o wychowaniu, w tym konkretnego dziecka w danej rodzinie, w określonej rodzinnej sytuacji oraz z wykorzystaniem sposobności do wspólnego poszukiwania rozwiązań problemów wychowawczych. Asystenci rodziny prowadzili treningi umiejętności rodzicielskich, mające na celu pomoc rodzicom w zrozumieniu fizycznych i emocjonalnych, adekwatnych do wieku, potrzeb dzieci, przyswojeniu przez rodziców praktyk wychowawczych, a także zachęcali do okazywania dzieciom miłości, akceptacji, które to sprzyjają rozwojowi oraz umocnieniu relacji pomiędzy nimi a dziećmi, odbudowaniu więzi między członkami rodziny. Podejmowali również działania metodyczne, służące podwyższeniu umiejętności interpersonalnych rodziców.

Ważnym elementem pracy asystentów rodziny w środowiskach było też poradnictwo i trening w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego (racjonalne gospodarowanie posiadanymi zasobami finansowymi w oparciu o ustaloną z rodziną hierarchię potrzeb, terminowe regulowanie zobowiązań finansowych rodziny, trening wykonywania prac domowych, pozyskiwanie usług na rzecz domu np. wykonywanie napraw, remonty, wymiana sprzętów domowych, poprawa funkcjonalności pomieszczeń, oszczędne gospodarowanie mediami). W ramach udzielanego rodzinom wsparcia, asystenci prowadzili działania edukacyjne, polegające na informowaniu o działalności administracyjnej różnych instytucji oraz o sposobie załatwiania różnych spraw urzędowych. Niejednokrotnie asystenci rodziny towarzyszyli klientom w urzędach czy instytucjach (m.in. w UM, ZGM, PPP, KPP, poradnie zdrowia), aby nie tylko informować, ale również w praktyce modelować poprawne zachowania, przy jednoczesnym zachęcaniu podopiecznych do większej aktywności i samodzielności. Asystenci rodziny, w ramach współpracy z rodzinami, zachęcali do skorzystania z różnorodnych form wsparcia (np. podjęcia terapii psychologicznej – indywidualnej, rodzinnej, terapii

w zakresie leczenia z uzależnienia), integracji i aktywizacji społecznej - motywowali do udziału w zajęciach grup samopomocowych (również informowali o miejscach i terminach spotkań takich grup), udostępniali informacje o działalności placówek społeczno - kulturalnych i sportowo rekreacyjnych, zachęcając dzieci, młodzież i dorosłych do udziału w różnych zajęciach czy wydarzeniach. Asystenci rodziny w swojej pracy podejmowali działania mające stymulować prawidłowy rozwój emocjonalny dzieci oraz wyrabiać u nich postawy prospołeczne, m.in. poprzez: okazywanie dzieciom zainteresowania, akceptacji i troski; chwalenie za osiągnięcia (nawet te najdrobniejsze), udzielanie wsparcia emocjonalnego w sytuacjach dla nich trudnych w domu, w szkole, grupie rówieśniczej; wzmacnianie i wspieranie ich dostosowywania się do ogólnie przyjętych zasad życia rodzinnego (np. dotyczących powrotu do domu o określonej godzinie, odrabiania zadanych prac domowych, wypełniania obowiązków domowych, właściwego komunikowania się z rodzicami czy rodzeństwem); informowanie o konsekwencjach wynikających z zachowań społecznie nieakceptowalnych.

W trakcie wykonywania swoich obowiązków asystenci rodziny współpracowali z innymi pracownikami służb społecznych.

W roku 2023 praca asystentów organizowana była przez **Zespół do Spraw Asysty Rodzinnej**. W jego ramach współpracowali ze sobą: psycholog – koordynator Zespołu, 2 asystenci rodziny, pracownicy socjalni, w których rejonie zamieszkiwały rodziny objęte asystą rodzinną, Dyrektor MOPS, Kierownik Działu Pomocy Środowiskowej w MOPS.

Na spotkaniach Zespołu asystenci rodziny przedstawiali przygotowane przez siebie oceny okresowe (oceny takiej dokonuje się nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy) omawiające aktualną sytuację życiową tych rodzin, ich dotychczasową współpracę z asystentami oraz stopień realizacji przyjętego dla nich planu pracy. Sprawdzano czy podejmowane przez członków rodziny i asystenta działania prowadzą do osiągnięcia założonych w planach pracy celów. Dokonywano weryfikacji istniejących planów pracy z rodzinami. Prace Zespołu skupiały się też na podejmowaniu współpracy z innymi podmiotami, świadczącymi usługi na rzecz rodziny.

W 2023 roku odbyło się 21 spotkań Zespołu ds. Asysty Rodzinnej.

W oparciu o art. 191 ust. 9 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w 2023 r. MOPS realizował zadanie w zakresie wsparcia –współfinansowania pobytu dzieci z terenu Gminy Miasto Łowicz w pieczy zastępczej. W ramach tego zadania współfinansowano pobyt 61 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w rodzinach (rodziny zastępcze zawodowe i rodziny zastępcze spokrewnione, rodzinne domy dziecka) oraz 2 dzieci umieszczonych w placówkach (dom dziecka, powiatowy zespół placówek opiekuńczo-wychowawczych), zaś wysokość wydatków poniesionych przez samorząd w 2023 r. na ten cel wyniosła 432 191,13 zł (dla porównania w 2022 r. wydatki te wyniosły 345 573,11 zł, w 2021 r. 286 309,03zł, a 2020 r. – 210 564,07 zł).

Od 01.02.2023 r. MOPS ponosi także koszty objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Środki przekazane na ten cel wyniosły w 2023 r. 30 607,14 zł.

Na potrzeby realizacji zadań przez asystentów rodziny i pracowników socjalnych, złożony został wniosek konkursowy o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej, przeznaczonej na dofinansowanie zadań w zakresie wspierania rodziny „Samorząd Przyjazny Rodzinie”.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 r. realizował zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Realizowane były działania wpisane w Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025.

Zarządzeniem Nr 158/2020 Burmistrz Miasta Łowicza z dnia 11.05.2020 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Łowiczu, nadal pracował powołany Zespół Interdyscyplinarnego do dnia 11.05.2023 r. W składzie którego pracowało 12 osób z instytucji z terenu miasta Łowicza. W dniu 12.05.2023 r. Zarządzeniem Nr 159/2023 Burmistrza Miasta Łowicza został powołany Zespół Interdyscyplinarny w skład którego weszło 13 osób z instytucji z terenu miasta Łowicza. Ze względu na zmiany ustawowe w dniu 24 listopada 2023r. Zarządzeniem Nr 389/2023 Burmistrza Miasta Łowicza został powołany nowy skład Zespołu Interdyscyplinarnego w skład którego weszło 13 osób z terenu miasta Łowicza. Obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego zapewniał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu.

Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół działa na podstawie zawartych porozumień pomiędzy Burmistrzem Miasta Łowicza a podmiotami właściwymi dla członków Zespołu. Zespół realizuje cele Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjętego na lata 2021– 2025.

Celem Głównym Programu jest zwiększenie efektywności działań, w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dla zminimalizowania zjawiska przemocy i prowadzenia skutecznej profesjonalnej pomocy oraz ochrony ofiar przemocy.

Cele szczegółowe programu to:

1. Działania profilaktyczne i edukacyjne społeczności lokalnej.
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą.
3. Prowadzenie działań kooperacyjnych dotkniętych przemocą w rodzinie i na ich rzecz w ramach współpracy międzyinstytucjonalnej.
4. Rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Działania podejmowane w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie

Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie udzielono pomocy w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa,
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia,
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem.

Ośrodek zapewniał systematyczną obsługę biurową dla Zespołu Interdyscyplinarnego, organizował spotkania zespołu i grup roboczych. W pracy Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyły w 2023 r. cztery osoby zatrudnione w Ośrodku. W 2023 r. odbyło się 6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. Zadaniem Zespołu było – zgodnie z art. 9b ust 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonych przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy

- w środowisku lokalnym,
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie tworzył grupy robocze, a od 24 listopada 2023r. grupy diagnostyczno – pomocowe (ustawowa zmiana nazewnictwa), do których zadań należało w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy dla indywidualnego przypadku w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie(domowej),
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin w których dochodziło do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodziło do przemocy oraz efekt tych działań.

Wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w MOPS systematycznie uczestniczyli w pracach grup roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny.

W 2023 r. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołał 36 grup roboczych i w każdej z nich pracownik socjalny był jako lider grupy prowadzącej sprawę danej rodziny. Ogółem w 2023 r. pracownicy socjalni objęli pomocą 48 rodzin z wdrożoną procedurą „Niebieskiej karty”. Ogółem prowadzono 57 kart w tym 21 kart niezamkniętych z lat ubiegłych. Odbyły się 94 posiedzenia grup roboczych.

W przypadku niepokojących sytuacji pracownicy wnosili pisma do prokuratury lub sądu o zainteresowanie się sytuacją małoletnich dzieci. Kierowali pisma do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, utrzymywali na bieżąco kontakt z dzielnicowymi Komendy Powiatowej Policji w Łowiczu, zapewniali rodzinom wsparcie w postaci pracy socjalnej.

Ilość kierowanych pism:

- 1) Sąd Rejonowy w Łowiczu - 4
- 2) MKRPA - 2

W 4 przypadkach ze względu na okoliczności została udzielona pomoc finansowa. Wsparciem objętych zostało 19 osób z tych rodzin.

Ośrodek dla ofiar przemocy zapewniał wsparcie psychologiczne oraz schronienie.

Zatrudniony w Ośrodku psycholog dyżurował od poniedziałku do piątku. W tym czasie przyjął i wsparł 26 osób doznających przemocy, którym udzielił 168 porad psychologicznych. Brał udział w 7 spotkaniach grup roboczych.

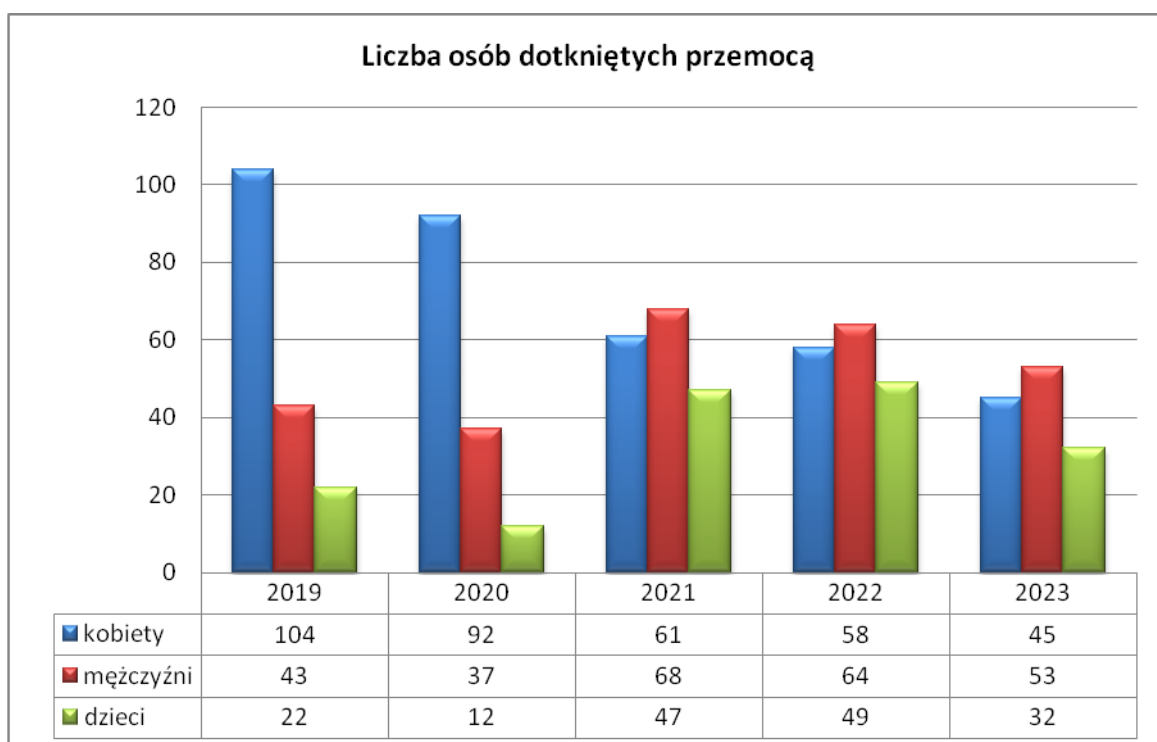
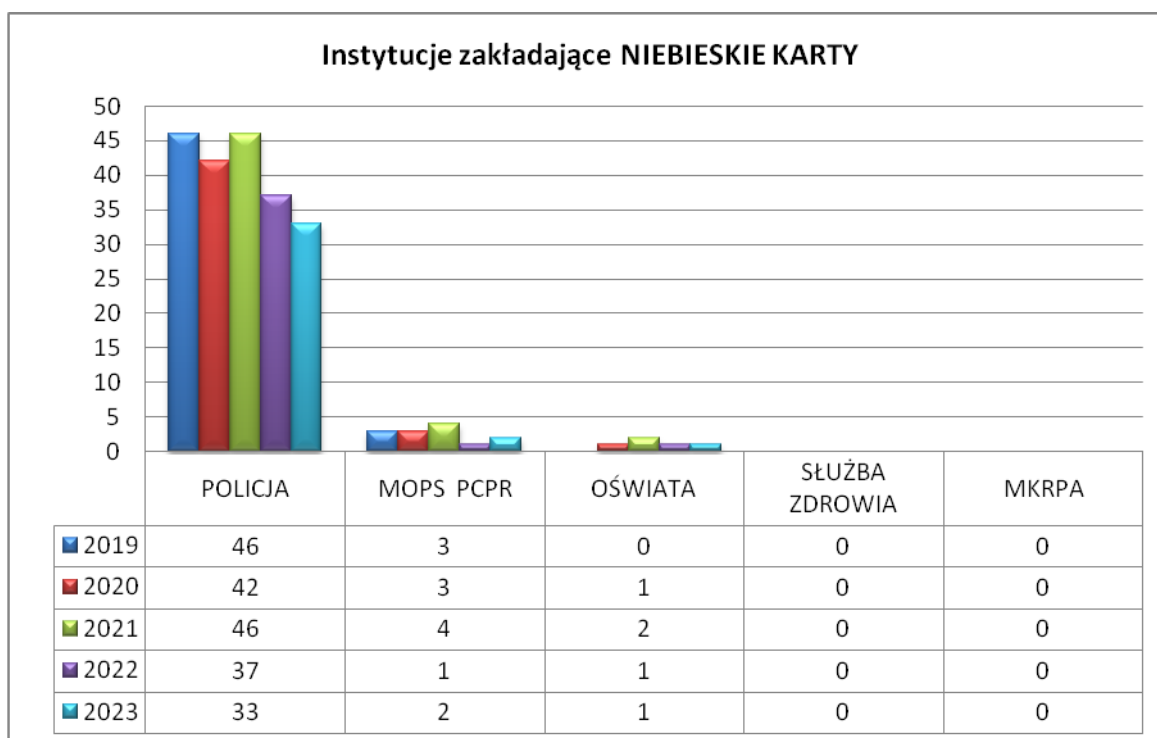
Ośrodek dysponuje dwoma mieszkaniami chronionymi dla ofiar przemocy domowej.

W związku ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w dniu 27.10.2023 r zostało zorganizowane szkolenie dla członków ZI i przedstawicieli instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego. Uczestniczyło w nim 37 osób w tym 17 osób, pracowników MOPS w Łowiczu.

MOPS starał się pozyskać środki na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Złożono 2 wnioski o dofinansowanie projektu w ramach Programu Ochronowego:

- 1) „Łowicz mówi NIE przemocy” – Priorytet I Rozwój działań profilaktycznych mających na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- 2) „Jesteśmy dla WAS, aby przeciwdziałać przemocy” – Priorytet II Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie.

Ośrodek dla ofiar przemocy zapewniał wsparcie psychologiczne oraz schronienie.

Zatrudniony w Ośrodku psycholog dyżurował od poniedziałku do piątku. W tym czasie przyjął i wsparł 32 osoby doznające przemocy, którym udzielił 144 porady psychologiczne. Brał udział w 12 spotkaniach grup roboczych.

Ośrodek dysponuje dwoma mieszkaniami chronionymi dla ofiar przemocy domowej.

ROZDZIAŁ V

KLUB SENIORA „RADOŚĆ”

Klubu Seniora „Radość” działa w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu. Klub przeznaczony jest dla osób starszych w wieku emerytalnym.

Klub Seniora to miejsce, w którym osoby starsze mogą się spotkać z innymi osobami w podobnym wieku, porozmawiać, pośmiać się, wymienić poglądami, spotkać ciekawych ludzi zrobić coś własnoręcznie.

W Klubie działają następujące grupy:

- 1) chór – Zespół Śpiewaczy,
- 2) grupa „Uśmiech seniora”,
- 3) zespół florystyczny,
- 4) grupa karciarzy,
- 5) grupa kulinarna.

W roku 2023 realizowano zadania, które uwzględniały potrzeby seniorów, co wynika z Regulaminu Klubu. Seniorzy brali udział w wielu spotkaniach, uroczystościach, wykładach, konkursach oraz zajęciach organizowanych w Klubie.

1. W każdy poniedziałek i piątek odbywały się próby chóru, a we wtorki próby Grupy „Uśmiech Seniora” pod kątem wcześniej zaplanowanych uroczystości.
2. Zespół Śpiewaczy wystąpił w ZAZ w Łowiczu (Zakład Aktywizacji Zawodowej) na wspólnym kolędowaniu.
3. Klub Seniora gościł w swojej siedzibie Dyrektora II LO z Łodzi z Katedry Studiów Azjatyckich Uniwersytetu Łódzkiego wspólnie z Fundacją Edukacyjną „Siłaczka”
4. Zespół Śpiewaczy wziął udział w koncercie w ZAZ poświęconym WOŚP, który tradycyjnie odbył się w całej Polsce pod hasłem „Chcemy wygrać z sepsą”.
5. Na zaproszenie Dyrektora Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego Pani Iwony Wieczorek, grupa Seniorów w składzie 50 osób, uczestniczyła w wykładzie na temat zdrowia i skorzystała z relaksu na terenie kompleksu Uniejowskich Term.
6. W celu integracyjnym Klub organizował spotkania i zabawy integracyjne.
7. W Klubie odbywały się spotkania z psychologiem.
8. Dzięki Akademii Nauk Stosowanych Stefana Batorego na podstawie sprawdzonych i zmierzonych parametrów ciała seniorzy mieli możliwość skontrolować, całkowity wynik masy ciała, określić wiek biologiczny, podstawową przemianę materii, mogli skontrolować masę tkanki tłuszczowej i masę tkanki mięśniowej.
9. W Klubie odbywały się zajęcia z Fundacją Siłaczka:
 - a) trening pamięci - rozwiązywanie zadań;
 - b) ruch fizyczny ciała - ćwiczenia gimnastyczne, zajęcia ruchowe;
 - c) wykład na temat szeroko pojętego zdrowia (wszystko na temat pokrzywy);
 - d) prelekcja na temat „Jak rozwijać umiejętność zapamiętywania”, koncentracja uwagi, usprawnienie procesów pamięciowych, stosowanie mnemotechniki, gimnastyka dla mózgu, czyli zabawy rozwijające pamięć, koncentrację i spostrzegawczość;
 - e) wykład na temat wspierania zdrowia poprzez żywienie oraz zajęcia kulinarne i ćwiczenia uelastyczniające ciało.
10. Z okazji 232 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja seniorzy złożyli kwiaty pod pomnikiem i wzięli udział w uroczystej mszy świętej. Później pojechali do Walewic na zorganizowane spotkanie przez Marszałka Województwa Łódzkiego Grzegorza Schreibera pn. „Ustanowienie

Rekordu Polski w jednoczesnym sianiu łąki kwietnej''. Po spotkaniu zorganizowano poczęstunek, następnie zwiedzanie Pałacu i na koniec wręczone zostały dyplomy każdemu z uczestników.

11. Zespół Śpiewaczy uświetniał uroczystości z okazji 50lecia par małżeńskich w Urzędzie Miasta w Łowiczu.
12. Występ chóru na XII Przeglądzie Artystycznego Ruchu Seniorów pod nazwą „Nutki Złotej Jesieni” w Łęczycy – wystąpił chór, solistki, grupa Uśmiech Seniora w kategorii - kabarety, gawędy.
13. Uroczystość w Sali Barokowej Muzeum w Łowiczu z okazji Dnia Matki, występ chóru, grupy Uśmiech Seniora, młodzieży, kapeli muzycznej z Teresina, wręczono kwiaty, upominki a na koniec słodki poczęstunek umilił Seniorom wolny czas.
14. Seniorzy wyjeżdżali do teatru, kina, na wycieczki krajoznawcze, do muzeów oraz spotykali się z dziećmi i młodzieżą.
15. W Światowym Dniu Osób Starszych klubowicze wspólnie ze Stowarzyszeniem Łączy nas Łowicz odwiedzili Dom Opieki „Czyń dobro” w Łowiczu, gdzie można było wymienić się doświadczeniami na temat rozwiązywania problemów osób starszych.
16. Klubowicze mieli okazję wystąpić ze swoim bogatym repertuarem muzycznym w MOS w Kiernozi na Pikniku Piosenki Turystycznej i Harcerskiej, oraz mieli okazję wziąć udziału w Biesiadzie na Korabce.
17. Na jednym ze spotkań z seniorami na Zamku w Łowiczu klubowicze mieli okazję zapoznać się z kulturą Szkotów w wykonaniu tancerzy.
18. Uczestnicy Klubu na spotkaniu z Policją mogli uzyskać informacje:
 - a) szeroko pojętego znaczenia przemoc,
 - b) jak nie dać się oszukać w Cyberprzestrzeni,
 - c) jak bezpiecznie korzystać z bankowości elektronicznej i poruszać się na dostępnych platformach,,
 - d) jak nie dać się oszukać na metodę „Dziadka”.
19. Seniorzy poszerzyli również swoją wiedzę na temat rozwoju światowej technologii w zakresie budowy samochodów elektrycznych, najnowszych systemów płatności internetowych oraz metodzie wszczepienia implantów i czipów do układu ludzkiego w celu podkręcenia umysłu aby skutecznie poprawić pamięć i koncentrację.
20. Klub założył dla członków mini bibliotekę. Książki zostały przyniesione przez jedną z uczestniczek Klubu.
21. Klub podobnie, jak w poprzednim roku przystąpił do projektu „Twoje słowa, Moja godność”, którego celem jest przeciwdziałanie używaniu dziadurzeniu - specyficznego języka, dyskryminującego osoby starsze.
22. W związku z przystąpieniem MOPS w Łowiczu do akcji specjalnej pod nazwą „Święta z dobrą energią” organizowanej przez Dziennik Łódzki, skierowanej do środowiska senioralnego w Łowiczu, seniorzy brali udział w spotkaniu edukacyjnym nt. efektywnego korzystania z energii na co dzień przez łowickich seniorów.
23. Na zaproszenie Starostwa Powiatowego w Brzezinach klubowicze wzięły udział w zorganizowanym festynie „Barwy Regionu”, którego celem była popularyzacja bogatej i barwnej, regionalnej kultury ludowej z obszaru województwa łódzkiego .
24. Seniorzy brali również udział w:
 - a) Łódzkich Targach Ekonomii Społecznej w Łodzi,
 - b) Narodowym Czytaniu na dziedzińcu Muzeum w Łowiczu.,

- c) Wojewódzkiej Senioradzie Sportowo-Rekreacyjnej zorganizowanej dla seniorów przez Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego,
 - d) Gali Seniorów w Teatrze Wielkim (koncert muzyki latynoamerykańskiej, rozstrzygnięcie przeglądu twórczości artystycznej seniorów, występ laureatów konkursu, wręczenie nagród i podziękowań za aktywną współpracę - to osiągnięcie, którym mogli się pochwalić seniorzy),
 - e) Przeglądzie Twórczości Artystycznej „CO NAM W DUSZY GRA”,
 - f) Uroczystości pn. „Wspomnienia Seniora „To były piękne dni” w ŁOK w Łowiczu.
25. W grudniu zorganizowano w Klubie Wigilię.

ROZDZIAŁ VI

NOCLEGOWNIA

Noclegownia dla osób bezdomnych jest ośrodkiem wsparcia, działającym w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu, powołanym do realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym wynikających z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Noclegownia funkcjonuje przy ul. Kaliskiej 6B. Do dyspozycji osób bezdomnych jest Świetlica oraz 3 sale noclegowe zapewniające schronienie 22 osobom w tym 4 kobietom.

W Noclegowni mogą przebywać osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce oraz osoby trzeźwe.

W 2023 r. udzielono schronienia 48 osobom, w tym 9 kobietom.

- 4 osoby otrzymały mieszkanie z zasobów ZGM;
- 2 osoby zostały umieszczone w DPS;
- 1 osoba została umieszczona w schronisku;
- 3 osoby zmarły.

Na przełomie czerwca i lipca 2023 r. zostały wykonane prace remontowe przez firmę PROFIL. Obejmowały one naprawę elewacji budynku oraz wymianę terakoty, glazury, zestawu prysznicowego w łazience.

W ramach przygotowań do zimy 2023/2024 zabezpieczony został suchy prowiant, odzież dla osób bezdomnych przychodzących z zewnątrz oraz umożliwiono umycie się przed przebraniem. Z tej formy pomocy skorzystało 10 osób.

Podobnie jak w 2022 r. mieszkańcy wspólnie przygotowali wieczerzę wigilijną, na którą zaprosili pracowników.

ROZDZIAŁ VII

INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Program „Czyste powietrze”

Program „Czyste Powietrze” to ogólnopolski program, który skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych by efektywnie zarządzać energią. Działania te nie tylko pomogą chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększą domowy budżet, dzięki oszczędnościom finansowym.

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub wojewódzkiego funduszu, może złożyć żądanie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Na podstawie Zarządzenia Nr 331/2020 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 6 października 2020 r. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu upoważniony jest do wydawania w tych sprawach zaświadczeń. W 2023 r. wydano 124 zaświadczenia, jest to znaczny wzrost w porównaniu do 2022 r. kiedy wydano 52 zaświadczenia.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) w Podprogramie 2021

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W ramach POPŻ pomocą objęte mogą być osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, dopuszczającej korzystanie z pomocy społecznej z powodów wskazanych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekroczy określonego poziomu, ustalonego procentowo w stosunku do dochodu uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej.

W 2023 r. z pomocy żywnościowej w ramach Programu 2023 skorzystały 452 osoby w tym 24 obywatele Ukrainy. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu współpracuje na podstawie zawartego porozumienia z organizacją pozarządową (Łowickim Stowarzyszeniem „Dać Szanse”) na rzecz osób korzystających z pomocy żywnościowej w ramach realizacji Programu. Współpraca ta obejmuje w szczególności kierowanie i kwalifikowanie osób do Programu czym zajmują się pracownicy socjalni.

ROZDZIAŁ VIII

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

W oparciu o zdiagnozowane problemy klientów pomocy społecznej będą realizowane następujące działania:

1. Kontynuacja realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Łowicza na lata 2021 – 2025.
2. Prowadzenie działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Łowicza na lata 2022 -2024.
3. Przyjęcie Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Łowicza na lata 2025 -2027.
4. Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do 2026 roku dla Gminy Miasto Łowicz.
5. Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.
6. Zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, programami „Korpus Wsparcia Seniorów”, „Opieka 75+”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.
7. Rozwijanie wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów osób sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności albo orzeczeniem równoważnym, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytechnieniowej w ramach realizacji Programu „Opieka wytechnieniowa”.
8. Zwiększenie zatrudnienia w Dziale Administracyjno – Kadrowym o 1/1 etatu w związku z przekazaniem dodatkowych obowiązków związanych z realizacją zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także kontynuacją realizacji programów „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, „Opieka wytechnieniowa” oraz „Korpus wsparcia seniorów”.
9. Utworzenie centrum opiekuńczo – mieszkalnego (możliwość pozyskania środków na realizację zadania z zakresu wsparcia społecznego osób niepełnosprawnych w ramach Programu „Centra opiekuńczo – mieszkalne”).
10. Utworzenie domu dziennego pobytu.
11. Utworzenie mieszkań wspomaganych.
12. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny, przeciwdziałania przemocy domowej oraz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.
13. Współpraca z organizacjami pożytku publicznego realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny, przeciwdziałania przemocy domowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom.
14. Szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry.
15. Monitorowanie przestrzegania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych.